

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Intézmény OM azonosítója:	Igazgató:
034607	<i>Sinka Mihályné</i>

Budapest, 2025

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	4. oldal
1.1. Az intézmény főbb jellemzői	4. oldal
1.2. Jogszabályi háttér	5. oldal
2. Nevelésünk filozófiája	6. oldal
2.1. Gyermekképünk	7. oldal
2.2. Óvodapedagóguskép	7. oldal
2.3. Nevelőmunkát segítők	8. oldal
3. Óvodánk helye, szerepe a kertváros életében	8. oldal
4. Nevelésünk alapelvei	10. oldal
5. Az óvodai nevelés célja	11. oldal
6. Óvodai nevelésünk rendszere	13. oldal
7. Egészséges életvitel	14. oldal
8. Az óvodai nevelés feladatai	15. oldal
8.1. Az egészséges életmód alakítása	15. oldal
8.1.1. Táplálkozás	17. oldal
8.1.2. Testápolás	17. oldal
8.1.3. Öltözködés	18. oldal
8.1.4. Mindennapos testedzés	18. oldal
8.1.5. Pihenés	18. oldal
8.1.6. Balesetvédelem	19. oldal
8.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	19. oldal
8.2.1. Befogadás, beszoktatás – elfogadás	20. oldal
8.2.2. A gyermekek tevékenységének megszervezése	21. oldal
8.2.3. A közösségi élet szokásai és a közösségi magatartás	22. oldal
8.3. Értelmi nevelés, fejlesztés	23. oldal
8.3.1. Anyanyelvi nevelés	23. oldal
8.3.2. Értelmi nevelés, fejlesztés	26. oldal
9. Az óvodai élet tevékenységformái és az óvodapedagógus feladatai	27. oldal
9.1. Játék	27. oldal
9.1.1. Feltételek biztosítása	30. oldal
9.1.2. A játékfajták és fejlődésük	30. oldal
9.1.3. Játékfajták	31. oldal
9.2. Művészeti jellegű tevékenységek	31. oldal
9.2.1. Verselés, mesélés	32. oldal
9.2.2. Ének, zene, népi játék, tánc	34. oldal
9.2.3. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	36. oldal

9.3. Mindennapos mozgás	37. oldal
9.4. Külső világ tevékeny megismerése	39. oldal
9.5. Munka jellegű tevékenységek	42. oldal
9.5.1. Különböző típusú munkajellegű tevékenységek fajtái	43. oldal
9.5.2. Munkatevékenységek a különböző életkorokban	44. oldal
10. Sajátos nevelési érték	45. oldal
10.1. Hazaszeretetre nevelés, mint a hagyományörzés egyik fő feladata	47. oldal
10.2. Ünnepeink	48. oldal
11. Tevékenységekben megvalósuló tanulás	48. oldal
12. A képességfejlesztés preventív és korrekatív formái	52. oldal
12.1. Prevenció	52. oldal
12.2. Korrekció	53. oldal
12.3. Fejlesztő team	54. oldal
13. Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése	57. oldal
13.1. A fogyatékoság típusából eredő speciális célok és feladatok	61. oldal
A.) A beszéd fogyatékos gyermekek integrált nevelése	61. oldal
B.) Mozgásszervi fogyatékos gyermekek integrált nevelése	63. oldal
C.) Az értelmi fogyatékos gyermekek integrált nevelése	63. oldal
D.) Pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem, vagy magatartászavarral) küzdő gyermekek integrált nevelése	65. oldal
14. Az óvodai élet megszervezésének elvei	67. oldal
14.1. Személyi feltételek	67. oldal
14.2. Tárgyi feltételek	70. oldal
14.3. Az óvodai élet megszervezése	70. oldal
15. Gyermekevédelem	72. oldal
15.1. Esélyegyenlőség – gyermekevédelem	74. oldal
16. Az óvoda kapcsolatrendszere	75. oldal
17. Érvényességi rendelkezés	

1. BEVEZETÉS

1.1. Az intézmény főbb jellemzői

<i>A költségvetési szerv neve:</i>	SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA
<i>A költségvetési szerv székhelye:</i>	1161 Budapest, Baross utca 141. Tel/fax: 405-40-18 E-mail: jatszokert.ovoda@gamesz16.hu
<i>A költségvetési szerv telephelyei:</i>	Bercsényi 1161 Budapest, Bercsényi utca 36. Varázskorona 1. 1161 Budapest, Szent Korona utca 53-57. Varázskorona 2. 1161 Budapest, Szent Korona utca 98-100.
<i>A költségvetési szerv alapítója:</i>	Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat 1163 Budapest, Havashalom utca 43.
<i>A költségvetési szerv fenntartója:</i>	Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat 1163 Budapest, Havashalom utca 43.
<i>A költségvetési szerv alaptevékenysége:</i>	óvodai nevelés
<i>A költségvetési szerv egyéb tevékenysége:</i>	Óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai A kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság esetén halmozottan fogyatékos, vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő, a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, <i>Nemzetiségi óvodai nevelés ellátás</i> <i>Óvodai nevelés, ellátás működtetési feladatai</i> <i>Gyermekétkeztetés</i> <i>Munkahelyi étkeztetés</i>
<i>Az óvodai csoportok száma/férőhelyek száma:</i>	21 csoport/578 fő

1.2. Jogsabályi háttér

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- 32/2012 (X.8.) EMMI rendelet 1. sz. melléklete a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvéről
- 17/2013 (III.1.) EMMI rendelet 3. sz. melléklete a nemzetiségi, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelvéről
- 1997. évi XXXI. törvény és módosításai a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról
- 277/1997 (XII.22.) korm. rendelet a pedagógus továbbképzésről, a pedagógus szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről
- A11/2023 számú Alapító Okirat (2023. december 14.)
- Az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata (2024)
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

2. Nevelésünk filozófiája

*„A gyermek fejlődése szempontjából döntő fontosságú,
érezze nem csak szeretik, de olyannak szeretik, amilyen.”*

Hermann Alice

Ez a program a Szentmihályi Játsszókert Óvoda és a Varázskorona Óvoda 2012-ben történő összevonása következtében került megírásra, mely mindkét intézmény saját helyi programjának erősségeit, sajátosságait, hagyományait tartalmazza.

Számunkra a legfontosabb gyermekeink öröme, elégedettsége, és hogy biztonságban érezzék magukat, szeressenek a mi óvodánkba járni. Bensőséges, szeretetteljes kapcsolatot teremtve biztosítjuk a sokrétű játék, a sokféle mozgás lehetőségét, olyan élményt adó tevékenységeket kínálunk, amelyekben a gyermek tapasztalatokat szerez, alakul énképe, önértékelése, képességei optimálisan, személyisége harmonikusan fejlődik, sokoldalúan kibontakozik.

Hivatásunknak megfelelően, lelkiismeretes pedagógiai munkánk során kedvező nevelési hatások érvényesülését biztosítva, Magyarország Alaptörvényének értékeit és Magyarország által aláírt nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeket figyelembe véve határozzuk meg az óvodánkban folyó pedagógiai munka alapelveit. Rendkívül fontos feladatunk a gyermeki jogok és egyéni szükségletek tiszteletben tartásával, hogy az *esélyegyenlőség biztosításával* minden gyermek egyenlő eséllyel részesüljön színvonalas nevelésben.

Összevont intézmény lévén, a Program az óvodák helyi sajátosságait figyelembe véve íródott, kidomborítva az általunk leginkább fontosnak tartott

egészséges életvitel megalapozását

célzó fejlesztési eljárásokat.

E program teljes hatékonysággal alkalmazható az óvodai nevelés teljes időtartamában, a nevelés minden területén, az óvoda egészét átszövi. Fejlődés lélektani megalapozottsága, kipróbált eljárásai maximálisan biztosítják az egyéni bánásmód megvalósítását. Átfogja a teljes óvodáskor nevelő-fejlesztő munkáját, szellemisége megfelel az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának.

Nevelőtestületünk bízik abban, hogy az általunk kitűzött célokat a megjelölt feladatok megvalósításával elérhetjük.

Feladatunk több, mint egyszerű gyermeknevelés!

Hangsúlyozzuk a szabad játék elsődleges érvényesülését, a játék fontosságát, a kompetenciák előtérbe helyezése érdekében az egyéni, differenciált képesség-fejlesztést, az anyanyelvi nevelés hangsúlyozását, valamint a környezettudatos magatartás kialakítását.

Nevelésünk eredményeképpen megalapozzuk az egész életen át tartó tanulás iránti igényt. Pedagógiai munkánk során a gyermekek olyan ismeretekre tesznek szert, melyek segítik őket az iskolai életben való eligazodásban, saját helyük megtalálásában.

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

Az óvoda a családi nevelés kiegészítője. A család joga és kötelessége mellett óvodánk kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be. A gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit. Az óvoda funkciói: óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkció. Az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. Pedagógiai tevékenységrendszere személyi és tárgyi, valamint pedagógiai környezete segíti a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását.

Programunk elkészítésekor az Alapprogram mellett figyelembe vettük a Nemzetiségi óvodai nevelésének irányelvét a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvét és a Kompetencia alapú óvodai nevelés irányelvét.

2.1. Gyermekkép

A mi hitvallásunk, hogy az ember egyedi, mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. Ennek érdekében fontosnak tartjuk az egyéni különbségek tiszteletben tartását, a másság elfogadását és a toleranciát gyermekeinkbe is beleplántálni.

Óvodánk nevelési alapelvei és célja alapján a gyermekközpontú nevelés során az egyenlő hozzáférés biztosításával a személyiség kibontakoztatására törekszünk. Az óvoda „nem ad helyet az előítéletek kibontakoztatásának sem társadalmi, sem nemi, sem egyéb értelemben”.

Számunkra legfontosabb az örömmel, önfeledten játszó, elmélyülten tevékenykedő gyermek, aki kíváncsi, érdeklődve, bizalommal fordul a társai, a felnőttek és a külvilág felé. Kiegyensúlyozott, vidám, őszinte, nyílt, képes a jó és a rossz megkülönböztetésére. Alkalmazkodó és segítőkész, befogadó és elfogadó, tisztelettudó a társaival és a felnőttekkel. Szívesen vállal feladatokat és igyekszik annak megfelelni, de legszívesebben önfeledten játszani és tevékenykedni szeret.

2.2. Óvodapedagógus kép

Kitűzött céljaink elérésének alapvető feltétele az **óvónő személyisége**, akinek attitűdje gyermekszerető, elfogadó, befogadó, segítő, támogató, türelmes, toleráns, együtt érző,

- ✍ képes az intézményi célokkal azonosulni, szakmai tudását önképzés és továbbképzés formájában gyarapítja
- ✍ bízik a gyermekben, optimista és realista, tud örülni az apró lépésekben megtett útnak,
- ✍ hagyja a gyereket próbálkozni, ösztönzi az újrakezdésre, bátorítja, türelmesen kivárja az eredményt,
- ✍ megteremti annak lehetőségét, hogy a gyermek a játékon, a művészeteken, alkotómunkán, saját tevékenységén keresztül szerezzék meg azokat az élményeket, amelyek megnyitják, és ébren tartják benne a vágyat a környező világ megismerésére, a tanulás örömeinek átélésére,
- ✍ adott helyzetben háttérből figyeli a gyereket, és szükség esetén segít, támogat,
- ✍ a teljes lényével motivál, „pozitív erőforrás” a gyermek számára,
- ✍ minden gyermekben felismeri a szunnyadó lehetőséget, az erőt, a tehetséget,

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

- ✍ bizalommal segíti a hibák kijavítását (én tudom, hogy meg tudod csinálni),
- ✍ a fejlődésükben lemaradt, vagy átlagtól eltérő képességű, illetve a rászoruló gyermekek fejlődését lelkiismeretesen, a legjobb szakmai tudása szerint segíti,
- ✍ valamennyi gyermek egyéni fejlődéséhez optimális lehetőségeket biztosít.

2.3. Nevelőmunkát segítő

A nevelőmunkát segítő **személyisége:**

- ✍ munkájával az óvodapedagógus partnere és támogatója, aki képes azonosulni nevelési elveinkkel, céljainkkal, módszereinkkel,
- ✍ gyermekszerető viselkedésével, személyes példájával, kommunikációs- és beszédmintájával pozitívan hat a gyermekekre,
- ✍ átérzi munkájának fontosságát, partner a gyermeknevelésben,
- ✍ feladatait lelkiismeretesen, körültekintően látja el,
- ✍ a gyermekek érdekében tiszta, higiénikus, biztonságos környezetet biztosít,
- ✍ az óvónő irányítása mellett a napirend és a hetirend alapján aktívan vesz részt a csoport életében, a gyermekek gondozásában, étkeztetésében, a különféle tevékenységekben, valamint a gyermekprogramokon, kirándulásokon,
- ✍ példamutató magatartásával hozzájárul az óvodai nevelés eredményességéhez.

3. ÓVODÁNK HELYE, SZEREPE A KERTVÁROS ÉLETÉBEN

Programunk megalkotásakor szem előtt tartottuk mind a tágabb (társadalmi) mind a szűkebb környezetünk igényeit, elvárásait.

A Szentmihályi Játsszókert Óvoda a XVI. kerület kertvárosi részén, Rákosszentmihályon helyezkedik el, 8+2+7+4 csoporttal, négy épületben működő intézmény. A területileg egymástól távol eső óvodákba érkező gyermekek más és más szociokulturális környezetből érkeznek hozzánk. A szülők mind iskolázottság, mind életkörülményeik tekintetében igen széles skálán mozognak. A családok többsége azonban átlagosnak mondható életszínvonalon élnek. Szélsőséges példákkal is találkozunk, mind negatív, mind pozitív értelemben.

A szülők összetétele folyamatosan változó képet mutat, a bekerülő és távozó gyermekek miatt. Adott éven belül is komoly változások tapasztalhatóak.

A Baross utca 141. szám alatti székhely nyolc csoportnak ad helyet, melyből egy német nemzetiségi csoport. Vonzáskörzetében jellemzőek a családi házak, a kertvárosi jelleg. A családok többsége együtt él a nagyszülőkkel – így a nevelési tapasztalatok átadásával -, a gyermekeket érő több pozitív hatás, ingerekben gazdag környezet jó irányba befolyásolja az emocionális fejlődésüket, szokás- és szabályrendszerüket.

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

A **Bercsényi utca 36.** szám alatti telephelyünk két csoport működtetésére ad lehetőséget. Vonzereje az alacsonynak mondható csoportlétszámban és a családi jellegben rejlik.

A gyermekek többsége a közeli lakótelepről érkezik. Ez nagymértékben hozzájárul ahhoz, hogy a kis óvoda családi jellege még bensőségesebb legyen. A gyermekek többsége ismeri egymást, egy házban laknak, találkoznak a lakótelep játszóterén, udvarán. Így a szorosabb, mélyebb barátságok kialakulására is nagyobb a lehetőség.

A **Varázskorona 1.** telephelyen hét óvodai csoport működik.

A **Varázskorona 2.** épülete négy csoportnak ad helyet.

Mindkét telephely Rákosszentmihályon a XVI. kerületi Kölcsey Ferenc, a XVI. kerületi Herman Ottó, a Néri Szent Fülöp Általános Iskolák és a XVI. kerületi Szakszolgálat szomszédságában, a Szent Korona utcában található.

A két épület kb. 500 m-re helyezkedik el egymástól, a főútvonaltól távol, kertes házak között.

Óvodáinkban jól felszerelt, tágas, esztétikus csoportszobák, tornatermek, fejlesztő helyiségek, az Európai Unió udvari játékok ideális lehetőséget biztosítanak a gyermekek játékára, a különféle tevékenységekre, a sokrétű tapasztalatszerzésre egyaránt.

Az épületekhez tartozó kertek, a sövényel elválasztott dombos, füves, fákkal árnyékolt udvarrészek ideális lehetőséget biztosítanak a gyermekek szabadban való játékára, a mozgásfejlesztésre, a környezet változásainak közvetlen megfigyelésére, s a természet védelmével kapcsolatos alapvető életszemlélet kialakítására egyaránt.

Személyi feltételeink kiválóan alkalmasak a gyermekek sokszínű neveléséhez, fejlesztéséhez. Ezáltal óvodásaink képességei harmonikusan fejlődnek.

Különféle tevékenységek megszervezésével adunk minél több lehetőséget az élményekre épülő játékos formában történő sokirányú tapasztalatszerzésre, az egyéni differenciált képességfejlesztésre. Az óvadás gyermek tapasztalatait, érzelmeit, vágyait tevékenységein keresztül fejezi ki, ezért a gyermeki tevékenységnek a teljes nevelési időben érvényesülnie kell.

Hangsúlyt fektetünk a képességfejlesztés területén, a tanulási zavarok megelőzése érdekében, a prevencióra, a korrekcióra és a kimagasló képességű gyermekek tehetségfejlesztésére.

A Fejlesztő Team (belső és külső szakemberek együttműködésével) magas szinten látja el a különleges bánásmódot igénylő, gyermekek nevelését – fejlesztését. Kiemelt figyelemmel kezeljük a tanulási képességek és készségek kialakítása érdekében a részképesség-gyenge vagy magatartás-zavaros, pszichés nehézségekkel küzdő gyermekek nevelését, fejlesztését.

4. NEVELÉSÜNK ALAPELVEI

A gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben óvodánk kiegészítő, szakmai segítő szerepet tölt be, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig.

A különleges bánásmódot igénylő (SNI, BTMN) gyermekek nevelésénél is az általános célkitűzések megvalósítására törekszünk (együttműködés, alkalmazkodó készség, önállóságra törekvés). Feladataink meghatározásánál, a módszerek, eszközök megválasztásánál figyelembe vesszük a sérülés mértékét, milyenségét, szakemberek diagnózisát, javaslatait. A fenntartóval történő egyeztetés eredményeképpen tudjuk biztosítani a megfelelő személyi és tárgyi feltételeket. Elősegítjük, hogy a normál fejlődési ütemű és a sajátos nevelésű igényű gyermekek megismerjék és elfogadják egymást, valamint azt, hogy a különleges bánásmódot igénylő gyermekek a normál óvodai közösségbe beilleszkedjenek.

A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében támogatni kell a kisebbségi önazonosság megőrzését, a nemzeti identitás erősítését, a nemzetiségi hagyományok átörökítését, a nemzetiségi gyermekek nyelvi nevelését a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

A nemzetiségi nevelés- messzemenően építsen a gyermek érzelmi belső motivációjára, kapcsolódjon a gyermek spontán tevékenységéhez, az óvodai élet egészére terjedjen ki. Fontos a gyermek személyiségéhez igazodó, jó közérzetet biztosító módszerek alkalmazása.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében, biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmét.

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

Az óvodai nevelés az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik: a gyermeki szükséglet kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról, a gyermeki közösségben végezhető sokszínű- az életkornak és fejlettségnek megfelelő- tevékenységről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékra, e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltség-tartalmak közvetítéséről, emberi értékek közvetítéséről, a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.

Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásokat a gyermek személyiségéhez igazítjuk.

5. AZ ÓVODAI NEVELÉS CÉLJA

Célunk, a gyermekek egyéni és életkori sajátosságait szem előtt tartva, a családdal együttműködve sokféle tevékenység lehetőségének biztosításával egyéni képességeinek fejlődése, a gyermeki aktivitás, motiváltság, kíváncsiság ébren tartása és kielégítése, a kreativitás előtérbe helyezése.

A kompetencia érzés kialakításával, fenntartásával, a kialakult képességeik alapján az óvoda iskola közötti átmenet zökkenőmentes biztosításával, gyermekeink sikeresen meg tudják állni helyüket az iskolában.

A Baross utca 141. szám alatti székhely épületében működő kétnyelvű óvodai csoport célja, hogy:

- az oda járó gyerekek beszédképességét mindkét nyelven fejlessze.
- a kisebbségi óvodai nevelésünk az óvodás korú gyermek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően a kisebbségi és a többségi kultúra megismerését és elsajátítását célozza.
- a német nemzetiség még élő szokásainak gyűjtése, megismerése, megismertetése, nyelvének, kultúrájának ápolása.

Feladatunk, egy nyitott és rugalmas rendszerben olyan tevékenységek, lehetőségek, személyi-tárgyi feltételek biztosítása, amelyek során figyelembe vesszük a gyermekek egyéni életútjában rejlő lehetőségeket. Egyéniségükre építve eltérő egyéni igényeket és szükségleteket figyelembe véve kínálunk olyan tapasztalatszerzési módokat, sokszínű tevékenységeket, amelyek során sokrétű ismeretekre tesznek szert. Mindezzel segítve a természeti és társadalmi környezet megismerését és az abban való eligazodást.

Kiemelt feladatunk az óvodáskorú gyermek testi, lelki és értelmi fejlesztése, ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

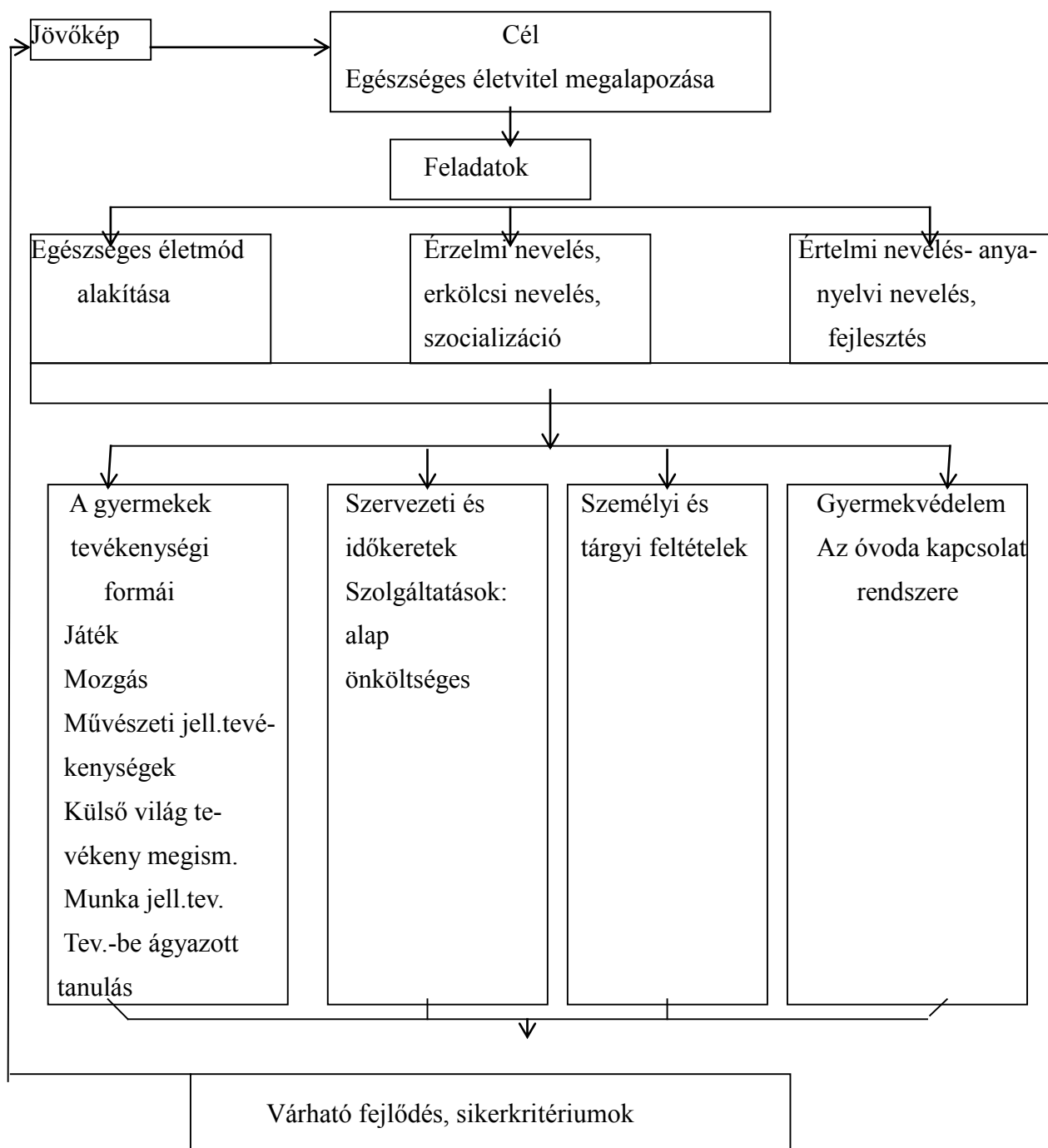
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés biztosítása,
- az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.”

A fenntartó Esélyegyenlőségi Programjának figyelembevételével további **kiemelt feladatunk:**

- ✍ az esélyegyenlőség biztosítása és érvényesítése
- ✍ a HHH és a HH gyerekek hátrányainak kompenzálása
- ✍ a szegregáció teljes kizárása
- ✍ a különleges bánásmódot igénylő, SNI-s gyermekek integrálása a Fejlesztő Team bevonásával.
- ✍ minőségi neveléshez való jog, egyenlő hozzáférés biztosítása
- ✍ diszkriminációmentesség
- ✍ a Fejlesztő Team segítségével az óvodán belül ok szerinti egyéni differenciált fejlesztés kiszélesítése, a hátrányok csökkentése, integrációs tevékenység hatékonyságának biztosítása.
- ✍ Az óvoda pedagógiai tevékenységével, személyi és tárgyi környezetének biztosításával a gyermekek környezettudatos szemléletének, - magatartásának kialakítása,
- ✍ a különféle képességek differenciált fejlesztése, kulcskompetenciák erősítése,
- ✍ zökkenőmentes óvoda-iskola közötti átmenet biztosítása.

6. Óvodai nevelésünk rendszerét az alábbi ábra szemlélteti.

7. EGÉSZSÉGES ÉLETVITEL

*„Ha rövidtávon tervezel, ültess gabonát,
Középtávon ültess fát, hosszú távon taníts!”*

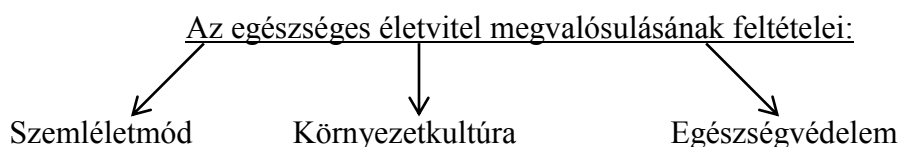
Kínai mondás

Az egészséges életvitel a teljes testi, pszichés és szociális jólét állapota, melyben az egyén rendelkezik olyan környezetkultúrával és holisztikus szemléletmóddal, amellyel képes az embert és a környezetet egyensúlyba állítani és a társadalom egészséges, aktív, építő tagjává válni.

Az emberi szervezet és környezet kölcsönhatásban állnak egymással. Az egészséges életvitel kialakításának kezdete a korai gyermekkorra nyúlik vissza, melyben jelentős szerep jut a szülőknek és nevelőknek.

Az óvodás gyermek egészséges életmódra nevelését ma már nem lehet ösztönösen, esetlegesen végezni, hanem tudatosan be kell építeni mindennapjainkba, hiszen az életmódbeli változások napjaink egyik igen jelentős kérdésévé váltak.

Az egészséges életvitel kialakításához, szabályainak, normáinak megtartásához csak a személyiségen át vezethet az út. A mi szerepünk abban áll, hogy a behódolás jellegű mintakövetés helyett interiorizálódott, belátáson alapuló szokásokat alakítsunk ki.

Szemléletmód

Az egészséges élethez egészségre van szükség. Ezt elsősorban alapvető szükségleteinken keresztül óvjuk (tisztá víz, tiszta levegő, egészséges föld). Ezen értékek megbecsülése környezetbarát életmóddal valósítható meg. Gyermekünkben tudatosítjuk, hogy környezetünk jelenségei összefüggenek és elfogadjuk azt, hogy mi is a természet részei vagyunk.

Úgy gondoljuk, hogy az egészség megóvásához az egyes gyermek formálásán át vezet az út és az egészség védelme érdekében a helyes életmód megalapozásával tehetünk a legtöbbet. Tudatos, helyes magatartást kívánunk alakítani, a helyteleneket pedig leépíteni, korrigálni. A helyes, az egészséget szolgáló készségeket, jártasságokat alakítjuk.

Szemléletmódunkban az egészséges életvitel megvalósulását komplexen értelmezzük – ez annyit jelent, hogy nem csak az óvodában elsődleges gondozást véljük ide tartozónak, hanem a környezet megismertetését, a környezetkultúrát és a környezetvédelmet.

Szemléletünkben a „Gondolkozz globálisan, cselekedj lokálisan” jelmondat érvényesül.

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

Testi egészség nem létezhet LELKI EGÉSZSÉG nélkül. Mai világunkban különösen fontosnak tartjuk, hogy az óvodában optimista, magabiztos és kitartó gyermekeket neveljünk, akik megoldandó feladatként kezelik a mindennapi kihívásokat, észreveszik az élet szépségeit, pozitív énképpel rendelkeznek.

Óvodánk csatlakozott a Jobb Veled a világ - Boldogságprogramhoz, mely a pozitív pszichológia kutatásainak eredményeire építve segít a gyermekek számára megtanulni, hogyan fejezhetik ki érzelmeiket, hogyan válhatnak nyitott, vidám, boldog emberekké.

Környezetkultúra

A környezetkultúrához is a szemléleten keresztül vezet az út. Igényesek vagyunk a minket körül vevő tárgyakra, azok minőségére, tisztaságára tehát a minket körül vevő miliőre. Törekszünk arra, hogy többször hasznosítható természetes anyagokkal dolgozzunk a nevelés minden területén. Óvjuk a természeti kincseket.

A csoportszobákban élősarkot alakítunk ki, ezáltal is közelebb kerülnek gyermekeink a természethez, így megismerik, megszeretik és védik azt.

Egészségvédelmünk

Preventív szemléletű, így az erre irányuló nevelést is már az óvodába lépés pillanatától elkezdjük.

A helyes életritmus kialakításával az egészséges életmód szokásainak és szemléletmódjának elsajátításával célunk az egészség megóvása, a betegség megelőzése, a szervezet pszichoszomatikus edzése, ellenállóvá tétele. Feltétele a helyes életritmus kialakításához szükséges alapvető ismeretek elsajátítása, a helyes magatartásforma kialakítása, tárgyi feltételek folyamatos biztosítása.

8. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

8.1. Egészséges életmód alakítása

Az óvodai nevelés keretei közül kiemelt jelentőséggel bír. Az óvodában az egészséges életvitel megalapozásával a testi-, fizikai és lelki egészség egyensúlyát teremtjük meg. Az egészséges életmód szemléletének kialakításával az egészség iránti igényt és annak fenntartásáért való tenni akarást alapozzuk meg egy életre. A gyermek egészséges fejlődése szempontjából meghatározó jelentősége van a helyesen kialakított életritmusnak, a napirendnek, a hetirendnek, a következetes és rugalmasan kezelt szokás- és szabályrendszernek; figyelembe véve a gyermekek eltérő fejlődési ritmusát, sajátosságait, egyéni igényeit, szükségleteit. Elengedhetetlen a tevékenységek elsajátításához szükséges hely,

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

---

idő, eszközök biztosítása, amelyet türelemmel, egyéni odafigyeléssel tudunk segíteni. Az egészséges életmód alakítása során a gyermekek különböző képességei is fejlődnek.

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi fejlődésének elősegítése.

Ezen belül:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása; életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához;
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése;
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- megfelelő szakemberek bevonásával, szülővel, óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki és értelmi nevelési feladatok ellátása.

Célunk a higiénikus, biztonságos, esztétikus, nyugalmat árasztó óvodai környezet kialakításával a gyermek egészséges testi, lelki, értelmi fejlődése. Különös figyelemmel a különleges bánásmódot igénylő, SNI-s, a HH-s, a HHH-s gyermekek esetében.

Feladataink:

- ♦ Az óvónő és a gyermek közötti jó kapcsolat kiépítése.
- ♦ Az egészséges életmód tudatos beépítése a mindennapjainkba.
- ♦ Az egészséget szolgáló készségek, jártasságok fejlesztése, megerősítése.
- ♦ Az egészséges életmód megvalósításának komplex értelmezése.
- ♦ Rendszeres napirend, hetirend biztosítása, a nyugodt, kiegyensúlyozott élettempó kialakulása érdekében, figyelembe véve a gyermekek életkori és egyéni sajátosságait,
- ♦ A tisztaság és a rend iránti igény kialakítása
- ♦ Biztonságos, esztétikus, higiénikus, nyugalmat árasztó környezet biztosítása az épületeken belül és az udvarokon egyaránt, mely lehetővé teszi a sokrétű, változatos tevékenységeket,
- ♦ A család és az óvoda gondozási szokásainak összehangolására törekvés. Az óvoda szokás-szabályrendszerét ismertesse a szülőkkel.
- ♦ Az Alapító Okirat szerint meghatározott különleges bánásmódot igénylő, SNI-s, BTMN-es gyermekek ellátása, gondozása, nevelése, fejlesztése érdekében, valamint a HH-s, a HHH-s gyermekek esetében a megfelelő szakemberek bevonásával gondoskodó, szeretetteljes segítségadás egyénre szabottan.
- ♦ A környezetvédelmi-, megóvási, a környezet fenntarthatóságához kapcsolódó szokások kialakítása.

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

Az egészséges életmód kialakítása kölcsönhatásban áll az értelmi képességek fejlődésével és ezzel kapcsolatban minden nevelési területtel.

Az óvoda egész napját átszövi, ugyanakkor a nevelés egyik sajátos aspektusát jelzi, ebben pedig sajátos nevelési területeket is jelöl.

Az egészséges életmód alakításának területei:

TÁPLÁLKOZÁS, TESTÁPOLÁS, TISZTÁLKODÁS, ÖLTÖZKÖDÉS, TESTEDZÉS, PIHENÉS

8.1.1. Táplálkozás

Feladataink:

- ✗ a normál óvodai étkezésen kívül az ételallergiás, ételérzékeny gyermekek étkezésével kapcsolatos előírások betartása
- ✗ a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve a tejtermékek fogyasztásának ösztönzése,
- ✗ a gyermekek folyadék szükségletének folyamatos biztosítása,
- ✗ a kulturált étkezés alapvető szokásainak alakítása minden életkorban,
- ✗ a gyerekek egyéni igényének, egészségi állapotának, ízlésének, étvágyának figyelembevétele,
- ✗ tárgyi feltételek, eszközök, esztétikus környezet, megfelelő idő biztosítása,
- ✗ szükség szerinti segítségadás (pl. az evőeszközök használatánál),
- ✗ jó idő esetén lehetőséget teremtünk a szabadban történő reggeli vagy uzsonna elköltésére a megfelelő higiéniai szokások betartása mellett, ezzel is növelve a levegőn töltött idő hosszát,
- ✗ a folyamatos reggeli biztosítása a gyermekek igénye és szükséglete alapján (kivéve a kötelező testnevelés foglalkozás idején).

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- ✗ Önállóan, esztétikusan megteríti.
- ✗ Az evőeszközöket helyesen használja, kulturáltan étkezik.
- ✗ Önállóan önt a kancsóból, szed a tálból.
- ✗ Önállóan, biztonsággal eldönti, hogy mennyi ételt fogyaszt, lehetőleg minden ételt megkóstol.

8.1.2. Testápolás

Feladataink:

- ✗ a gyermekek életkorát figyelembe véve a testápolással, tisztálkodással, fogmosással kapcsolatos teendők megismerésével, gyakoroltatásával a higiénikus szokások alakítása,
- ✗ a testápoláshoz szükséges eszközök, higiénikus környezet biztosítása,
- ✗ egyéni szükségleteinek megfelelő segítségnyújtás,
- ✗ fokozatos, folyamatos önállóságra szoktatás.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- ✗ A testápolási teendőket önállóan, egyéni szükséglet szerint végzi, helyesen használja a körömkéfét, fogkefét, fésűt.
- ✗ Önállóan, helyesen használja a WC-t.
- ✗ A testápolás eszközeire vigyáz, tisztántartja, helyére teszi.
- ✗ Önállóan, szükség szerint használja a zsebkendőt.

- ✍ Kialakul az alapvető higiénia iránti igénye önmagával és a környezetével szemben.

8.1.3. Öltözködés

Feladataink:

- ✍ segítségnyújtás a – szülők által biztosított öltözékek – időjárásnak, hőmérsékletnek megfelelő viseléséhez,
- ✍ a gyermekek életkorának, fejlettségének megfelelő segítségnyújtás, szükség szerint,
- ✍ annak elősegítése, hogy fokozatosan önállóvá váljanak az öltözködés során (megfelelő sorrend kialakítása öltözködésnél; csatolás, cipzárás, fűzés-kötés, ruha összehajtása, helyre tétele),
- ✍ a szülők figyelmének felhívása arra, hogy a gyermekek a lehetőségekhez képest minél egészségesebb lábbelit hordjanak.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- ✍ Önállóan, megfelelő sorrendben öltözködik.
- ✍ Ruháját ki-begombolja, cipőjét befűzi, beköti.
- ✍ Ruháját összehajtva a helyére teszi, cipőjét a cipős polcra helyezi.
- ✍ A hőmérséklet-változást észreveszi, s ennek megfelelően öltözködik.
- ✍ Ügyel öltözete esztétikus elrendezésére.

8.1.4. Mindennapi edzés, levegőzés

Feladataink:

- ✍ a mozgás lehetőségének biztosítása a hét minden napján, a teremben és szabadban egyaránt, spontán vagy szervezett formában,
- ✍ a helyi adottságok tudatos kihasználása, (tornaterem, eszközök, udvari játéklehetőségek),
- ✍ minél több tevékenység biztosítása a szabad levegőn, (a napirend kialakításánál fontos szempont!),
- ✍ a gyermekek eltérő biológiai adottságainak figyelembevétele, (részletesen lásd a mindennapi mozgás témakörének feldolgozásánál),
- ✍ a nyári napirend kialakításánál a nap káros hatásainak figyelembevétele,
- ✍ a szabad levegőn való tartózkodás minden nap (kivétel csak szélsőséges időjárás esetén).

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- ✍ Igényli a mozgást, a szabad levegőn való tartózkodást, játékot.

8.1.5. Pihenés

Feladataink:

- ✍ az aktív és passzív pihenés biztosítása,
- ✍ a gyermekek pihenéséhez, alvásához a zavaró körülmények kizárása,
- ✍ megfelelő hangulat teremtése, nyugodt légkör biztosítása,
- ✍ a gyermekek eltérő szükségleteinek, szokásainak figyelembevétele, (alvásigény, alvós játék, elalvás előtti mesék, énekek, hangulathoz illő igényes zenék)
- ✍ a minimális pihenési idő biztosítása (14 óráig kötelező!).

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- ✍ Képes a nyugodt pihenésre, alvásra, társait nem zavarja.

8.1.6. Balesetvédelem

Célunk az óvodai életben esetleg előforduló sérülések, balesetek megelőzése, a balesetveszély elhárítása.

Feladataink:

- ✍ biztonságos, balesetmentes környezet biztosítása az épületeken belül és udvarokon egyaránt (bútorok, udvari játékok),
- ✍ a gyermekek testi épségének óvása, védelme,
- ✍ az esetleg előforduló balesetek során szakszerű intézkedés (orvos, jegyzőkönyv, szülő értesítése).

8.2. AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI, ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS

*„Az ember olyan lény, aki csak
a másik kezéből, szeméből, öléből
kaphat kenyeret, poharat, tudást,
örömet – mindent.”
Ancsel Éva*

Célunk:

Az óvodában olyan családias, bizalmat közvetítő, szeretetteljes légkör megteremtése, mely ösztönöz, és hatással van a gyermek érzelmi kötődésének alakulására.

Az érzelmi nevelés során a gyermek nyitottságára építve elősegítjük azt, hogy a gyermek tudjon rácsodálkozni a természet és az emberi környezet szépségére, a jóra, hogy tisztelje és becsülje meg szűkebb és tágabb környezetét, mely a szülőföldhöz való kötődés alapjául szolgál.

Nevelőmunkánk során a gyermeki magatartás helyes szokásainak kialakulásával a közösség szempontjából értékes személyes, erkölcsi és akarati tulajdonságok kialakítása az óvodapedagógus és az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése révén.

Érzelem gazdag, szeretetteljes, *egymás iránt elfogadó, az SNI-s, HH-s és HHH-s valamint a kiemelkedő képességű gyermekek iránt befogadó*, biztonságérzetet adó óvodai környezet megteremtése. Nevelőtestületünk gyermekközpontú attitűdjével – a közösségen belül, az óvoda és a csoport normái alapján – kibontakozási és önmegvalósítási lehetőséget nyújt a gyermekeknek.

A gyermek társra, és ha kell, természetes támaszra találjon az óvodapedagógusokban, a dajkáknak és az óvodában dolgozóknak.

Az érzelmi nevelés során a szocializáció, a társas kapcsolatok alakítása az esélyegyenlőség biztosításával történik. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel. Kiemelt célunk a különbözőségek elfogadására irányuló nevelés, a szokás- és normarendszer megalapozása, valamennyi gyermek érdekében.

A gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

Feladataink:

A közös élményekre épülő közös tevékenységek során a szocializáció szempontjából meghatározó hangsúlyt fektetünk:

- ✍ az erkölcsi tulajdonságok alakítására, pl. együttérzés, tisztelet, önzetlenség, figyelmesség, igazmondás, udvariasság, tapintat, megértés, segítőkészség,
- ✍ és az akarati tulajdonságok kibontakoztatására, pl. önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat.
- ✍ az optimális, pozitív környezet biztosítására.
- ✍ szűkebb és tágabb környezetünk megismerésének elősegítésére, amely a nemzeti identitástudat, a kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhöz való kötődés alapja.
- ✍ olyan pedagógiai környezet kialakítására, ahol a különbözőség megértése és elfogadása mindenkinek természetessé válik.
- ✍ *a kétnyelvű óvodai csoport a kisebbségi kultúrkincsből és az anyanemzet kultúrájából (irodalom, zene, népi játékok, ünnepek) tudatosan felépített tematika alapján egymással karöltve részesüljön.*

Az érzelmi nevelés eszközei:

- ✍ kitűzött céljaink elérésének alapvető feltétele az óvodapedagógus személyiségében rejlik. Ezeket a jellemző tulajdonságokat már az „óvodapedagóguskép”-ben jeleztük. Röviden fogalmazva az érett, hiteles személyiség fent említett magatartásformája teszi lehetővé azt, hogy gyermekeink személyiségének fejlesztése a kívánt irányba haladjon,
- ✍ tudatosan alkalmazzuk az óvodapedagógus modell szerepének érvényességét, ily módon az óvodáskorú gyermek mintakövető magatartása hatékonyá teszi az erkölcs tanítását,
- ✍ a gazdag népi bölcsességgel rendelkező néphagyományok, szólás-közmondás kincse a mindennapjainkba bekerülve segít a magyar nép szokásain keresztül az erkölcsi érzelmekre hatni. A humor, - átszöve az óvodai életet – könnyedséget, felülemelkedést, elfogadást, megbocsátást, elnézést ad, esendőségünk mosolyogtató voltára világítva. A szorongó, aggódó, gátlásos gyermekeknek ez feszültségoldó ajándék.
- ✍ a Boldogságóra program élmény gazdag foglalkozásai, játékos feladatai segítségével szintén azt a törekvést támogatjuk, hogy gyermekeink képesek legyenek a közösségben, az élet minden területén elfogadó, pozitív önérvényesítésre képes, optimista emberként boldogulni.

A fejlesztés tartalma:

1. Beszoktatás/befogadás – elfogadás.
2. A gyermekek tevékenységének megszervezése.
3. A közösségi élet szokásai és a közösségi magatartás.

8.2.1. Befogadás/beszoktatás – elfogadás

A család a legelső és érzelmileg legjelentősebb közösség, amely bevezet a társas élet szokásrendszerébe; érzelmi és viselkedési modelleket vés be a legkorábbi életszakaszban. Később a család mellett szerepet vállal az óvoda is a gyermek nevelésében.

Már az óvodába kerülés előtt lehetővé tesszük, hogy a gyermekek ismerkedjenek az óvodai környezettel; később pedig, hogy a szülők részt vegyenek gyermekük beszoktatásában („anyás beszoktatás”).

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

A gyermeknek a szülő jelenléte biztonságot ad, megkönnyíti az új környezet elfogadását, a szülő pedig betekintést nyerhet óvodánk életébe.

A szülőtől való elválás ellentétes érzelmeket vált ki a gyermekből, ezért ekkor az óvónő viselkedésformái közül hangsúlyozottabbá válik a türelem, a másakra irányuló figyelem, az empátia. Igazodik a gyermekek eltérő igényeihez. Gyengédséggel, nyugalmat sugárzó magatartással érzük el, hogy kialakul a gyermekek lelki egyensúlyát biztosító kedélyállapot (ölbeli játékok, metakommunikáció).

Fontos állomás a 3-4 éves gyermek életében a délutáni alvás: ezen a területen is a gyermek lelki éréséhez igazodó fokozatosságra van szükség a beszoktatás idején.

A gyermek és az óvodapedagógus közötti szeretetteljes érzelmi kapcsolat biztonságot jelent a gyermek számára, és lehetővé teszi, hogy a gyermek megbirkózzon az óvodába kerülés nehézségeivel, melyeket számára az új környezet és szülei hiánya jelent.

Feladataink:

- ✍ az óvodai jelentkezések során az óvoda Házirendjének megismertetése,
- ✍ családlátogatás során a gyermekkel való ismerkedés, és környezetének megfigyelése,
- ✍ a szülőkkel való harmonikus kapcsolatok kialakítása,
- ✍ a kommunikáció olyan módjának gyakorlása, mely alapján a szülő tapintatunkat és segítőkészségünket érzékelve elfogadóvá és nyitottá válik az óvoda felé,
- ✍ a kisgyermeki gondolkodás elfogadásával, érzelmviláguk átélésével a különböző gyermeki megnyilvánulásokhoz való rugalmas hozzáállás megvalósítása. (a gyermekek eltérő igényeihez való alkalmazkodás),
- ✍ türelem, figyelem, gyengédség, nyugalom segítségével szeretetteljes érzelmi kapcsolat kialakítása,
- ✍ az óvodapedagógus belső lelki békéjének megteremtése önmagában – mellyel hozzájárul a gyermekek lelki egyensúlyának kialakulásához,
- ✍ fokozott figyelem fordítása a délután itt alvó gyermekek felé; (a gyermekek egyéni érdekeinek képviselete),
- ✍ a lelki érés ezen a területen (alvás) is alapvető fontosságú: ennek a ténynek a szülővel való megismertetése (a fokozatosság elvének betartatása a szülővel)
- ✍ *különös figyelemmel az eltérő fejlődési ütemű, SNI-s, a HH-s és HHH-s gyermekekre.*

8.2.2. A gyermekek tevékenységének megszervezése

A közösségi élet tartalma a tevékenységek rendszerében valósul meg, a közös élményekben, kapcsolatokban formálódik. Gondoskodunk arról, hogy bőven kínáljunk közös tapasztalatszerzési lehetőséget, játékokat, élményeket, melyek lehetővé teszik a gyermekek egymás közötti jó kapcsolatának kialakulását, barátságok kötődését. Megteremtjük a közös és egyéni foglalkozások, valamint a játék zavartalanságának feltételeit, *figyelembe véve az SNI-s, HH-s és HHH-s gyermekek helyzetéből adódó feladatokat, fejlődési szintjüket, egyéni igényeiket.* A csoport aktivitását, mozgalmasságát játék, beszélgetések stb., közben az ezekhez kapcsolódó kitörő örömet, jókedvet nem tekintjük fegyelmezetlenségnek.

Feladataink: (a gyermek és az óvoda alkalmazottai, gyermek-gyermek kapcsolat)

- ✍ barátságos, *tevékenységre ösztönző, szeretetteljes, befogadó, elfogadó* légkör kialakítása,
- ✍ az ésszerű szabályok, szokások kialakítása (az adleri „bátorító nevelés” elvei mentén)

- a jó értelemben vett tudatos passzivitás alkalmazása (akkor és olyan mértékig avatkozik be, amikor és amilyen mértékben szükség van rá)
  - egy adott szituációba nem avatkozik be, amíg nem lát tisztán az ügyben (figyel, vár, kérdez),
  - a konfliktuskezelés a háttér feltárásával és a békés megoldási minták adásával történik (hogyan a lelki teher feloldódjon)
  - biztosítja a lehetőséget a gyermekek számára, hogy maguk találják meg a számukra jó megoldást
- ☞ folyamatosan élünk a konfliktusokat feloldó beszélgetésekkel, mert ekkor van alkalmunk a gyermekeknek feldolgozni a történeteket, erősödik a felelősségérzetük társaik iránt, alakul önértékelésük,
- ☞ „Valójában az egyensúlyra való törekvés szükséges minden életkorban, minden helyzetben. Arra kell törekednünk, hogy a gyermek szükségleteit maximálisan kielégítsük, amennyiben ez az ő érdekeit, jólétét szolgálja, s ugyanakkor, ugyanebből a célból a késleltetést, a felesleges, nem célravezető kielégítés mellőzését is gyakoroljuk, gyakoroltassuk.”
- (Dr. Kozéki Béla, A fegyelmezett személyiség kialakítása, Tankönyvkiadó, Bp. 1987. 64. old.)

8.2.3. A közösségi élet szokásai és a közösségi magatartás

A jó szabály nem csak korlát, tehát gátol, hanem kapaszkodó is egyben, egyszerre véd és biztonságot ad.

Az óvodáskorú gyermek jellemző sajátossága, hogy tevékenységét, viselkedését, gondolkodását érzelmei határozzák meg. Ebben a korban a gyermek már vágyik társakra, de viselkedési normái még nincsenek arányban társak utáni vágyával; ezeket a normákat a közösségben sajátítja el.

Igyekszünk elérni, hogy minden gyermek legyen képes beleélni magát a másik helyzetébe, s így belátásból, érzelmi elfogadásból – saját akarátának érvényesítése mellett – tanulja meg figyelembe venni mások törekvéseit is.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be.

Az óvodapedagógus pozitív példaadásának eredményeként legyen természetes a különbözőségek és a gyermekek teljesítményében lévő különbségek elfogadása, különös tekintettel az SNI-s, BTMN-es, HH-s és HHH-s gyermekekre.

Kialakítjuk azt az igényüket, hogy az egyéni teljesítményeket, a közösen végrehajtott feladatokat a közösség szempontjából is tudják mérlegelni. Ezzel segítjük felelősségérzetük, kötelességtudatuk fejlődését.

A példaadó óvodapedagógusi türelem, a differenciált feladat adás, a bizalom, az elismerés nemcsak az egyes gyermeket formálja, hanem az egész csoportot.

Az óvoda tudatosan szervezett, illetve spontán pedagógiai hatásai juttatják el a gyermeket a szocializáció egyre magasabb fokára.

- ☞ az „én”-től a „mi”- tudatának kialakulásáig;
- ☞ a pushta együttlétől az együvé tartozás érzéséig;
- ☞ végül az együttműködésig.

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

Programunk fontos feladata elérni, hogy a gyermek álljon érzelmi készenlétben a környezete által kínált esztétikai élmények befogadására, majd fokozatosan törekedjen emberi, tárgyi, természeti környezetében megteremteni a jót és a szépet.

Feladataink:

Példamutatással (mintaadás), dramatikus játékokkal, őszinte vélemény-nyilvánítással:

- ✍ segítse, ösztönözze a visszahúzódo, félénk gyermekeket is érzéseinek, érzelmeinek őszinte kimutatására, megfogalmazására,
- ✍ segítsen abban, hogy a gyermek képes legyen egyensúlyt teremteni a saját és a közösség igényei között, hogy saját vágyainak, törekvéseinek alárendelése a számára elfogadható mértékű legyen,
- ✍ támogassa a gyermekeket abban, hogy a közös játékból való elutasítást udvarias formában a másik gyermek megsértése nélkül tegye meg,
- ✍ tanítsa meg a kommunikáció helyes formáit, hogy indulatát, haragját, ellentétes véleményét kifejezhesse a gyermek, de csúnya szavak nélkül
- ✍ adjon segítséget minden gyereknek saját kompetenciájának kialakulásához, fejlesztéséhez.

A fejlődés jellemzői

Valójában az óvodába lépés pillanatától kezdve az emberi együttélés normáinak, a közösségi élet szabályainak megismerésére, megértésére és elfogadására készítjük a gyermekeket az érzelmi nevelés során. Miután még az azonos korú gyermekek között is jelentős fejlődésbeli különbségek vannak, így a kétségtelenül meglévő hagyományos korszakolás elvárási szintjeit is rugalmasan kell kezelnünk adott esetben.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- ✍ Ragaszkodik a csoporttársaihoz és a csoportban dolgozó felnőttekhez.
- ✍ Alkalmazza a csoportban kialakult szokásrendszert.
- ✍ A játékszereken megosztja társaival.
- ✍ Segíti társait a tevékenységekben.
- ✍ Türelmesen meghallgatja a felnőtteket és társait.
- ✍ Az udvariassági formákat alkalmazva kommunikál.
- ✍ Konfliktushelyzetben társaival egyezkedik.
- ✍ A tevékenységek során együttműködik társaival és a felnőttekkel.
- ✍ Szükség esetén a közösség érdekeit tartja szem előtt, saját érdekei előtt.
- ✍ Az elkezdett tevékenységet, feladatot befejezi.

8.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

8.3.1. Anyanyelvi nevelés

Az anyanyelvi nevelés valamennyi területen és tevékenységi formában kiemelt feladatként jelentkezik.

A szocializáció folyamatában a beszéd, a kommunikáció a gyermek környezetével való érintkezésének, önkifejezésének legfőbb eszköze. A nyelvi fejlettség a megismerési folyamatok

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

és a gondolkodás fejlődésének alapja. A beszéd által erősödik a gyermek biztonságérzete, növekszik tájékozottsága, gazdagodnak ismeretei. Az anyanyelvi-kommunikációs nevelés az óvodai nevelés egészét átszövi. Az óvodai élet tevékenységformái mind lehetőséget biztosítanak az anyanyelvi képességek fejlesztésére.

Az utánpótlásnak az anyanyelvtanulásban, a beszédfejlődésben fontos szerepe van. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció szempontjából meghatározó a helyes minta- és szabálykövetítés, illetve az óvodai nevelők közösség hatása. Az óvodapedagógus beszéde modellértékű, mintát nyújt a gyermek számára a tiszta artikulációra, a helyes hanglejtésre és mondatszerkesztésre, változatos szókincs alkalmazására, az érzelmek metakommunikatív kifejezésére! Az anyanyelvi nevelés során a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, fokozására, a gyermek meghallgatására, egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára és a gyermeki kérdések megválaszolására fordítjuk a hangsúlyt.

Az anyanyelvi nevelés áthatja a teljes óvodai nevelést, ezért kiemelt jelentőséggel bír. Mint a nevelés egyik legfontosabb eszköze, valamennyi tevékenységi formában nagy hangsúlyt kap,

A Szentmihályi Játsszókert Óvoda Baross utcai épületének egy csoportjában a helyes, szép német nyelvű beszéddel, követésre alkalmas mintát ad az óvodapedagógus a gyermekeknek. Kialakítja a kétnyelvű csoportban a nyelvi érintkezés alapvető formáit: német-magyar

(Eine Sprache – Eine Person)

A nyelvi játékok segítik a kisebbségi nyelv megismerését, elsajátítást.

Célunk:

- ✍ hogy anyanyelvi – kommunikációs nevelésünk eredményeként a gyermekek szívesen és oldottan beszéljenek egymással és a felnőttekkel, ugyanakkor a csoportos beszélgetésekben alakuljon ki a beszédfejlődésük;
- ✍ továbbá alakuljon ki az adott életkorra jellemző nyelvi fejlettség és az alap kultúrtechnikák (írás, olvasás, számolás) elsajátításához szükséges anyanyelvi bázis,
- ✍ az anyanyelv fejlesztésével a kommunikációs készség különböző formáinak alakulása,
- ✍ a különleges bánásmódot igénylő gyermekek egyénre szabott, korrekciós fejlesztése, felzárkóztatásuk
- a HH-s és a HHH-s gyermekek szükség szerinti anyanyelvi fejlesztése.
- *a kétnyelvű óvodai csoportban a cél a nyelv megszerettetése, beszéd bátorságra motiválás, az óvodapedagógus tiszta, szép, beszéde, mely minta a gyermek számára. Törekedni kell az egyszerű tömondatok, mondatmodellek alkalmazására.*

Feladataink:

- ✍ az anyanyelv megismertetése, megbecsülésére, szeretetére nevelés, közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartása, fokozása,
- ✍ az oldott csoportlétkör kialakítása, biztonságot nyújtó, elfogadó, derűs közeg megteremtésével,
- ✍ a beszédkapcsolatok kialakulásának, a beszédkezdés erősödésének elősegítése, a gyermekek közötti kommunikáció és kapcsolatteremtés ösztönzése személyes példával, beszédhelyzetek teremtésével, beszélgetések kezdeményezésével, változatos kérdések feltevésével,
- ✍ helyes beszédminta nyújtása a tiszta, választékos, metakommunikációs eszközökkel kísért

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

- óvodapedagógusi beszéddel,
- ✗ a különböző élethelyzeteknek, szerepeknek, megfelelő viselkedési szokások, beszédfordulatok, udvariassági beszédformák kialakulásának elősegítése a játékokban és a közös tevékenységekben,
  - ✗ helyes beszédartikuláció kialakítása, a beszédhibák megelőzése a légző gyakorlatok, hangutánzó és a beszédszerveket ügyesítő játékok, és a magyar nyelv beszédhangjainak játékos gyakorlása által,
  - ✗ a gyermekek aktív és passzív szókincsének bővítése; új szavak, kifejezések megismertetése a különböző tevékenységek közben, szókincsfejlesztő anyanyelvi játékok kezdeményezése,
  - ✗ a mondatalkotás és a kifejezőképesség fejlesztése egyéni és csoportos beszélgetésekben, mesélés, bábozás, dramatizálás során, szerep-, és szituációs játékokban,
  - ✗ a beszédhangok felismerésének és megkülönböztetésének játékos gyakorlása által a beszédészlelés fejlesztése,
  - ✗ anyanyelvi játékokkal, vers, mondóka, drámajáték, mese, történet felidézésével a verbális emlékezet és a szerialitás (sorrendiség) fejlesztése,
  - ✗ az érzelmeket jelző arckifejezések, gesztusok, testtartások, a metakommunikatív eszközök használatának elsajátíttatása,
  - ✗ a beszédészlelés, a szókincs, az összefüggő beszéd, a verbális emlékezet, a metakommunikáció fejlesztése által a beszédmegértés megalapozása,
  - ✗ a gyermek nyelvi fejlődésének folyamatos megfigyelése,
  - ✗ beszédhibás és beszédképességükben megsegítést igénylő gyermekek differenciált fejlesztése logopédus bevonásával.
- *Az SNI-s, BTMN-es gyermekek beszédállapot szintjének megismerése, fejlesztési terv készítésével egyéni, differenciált fejlesztés megvalósítása.*
- *A HH-s és a HHH-s gyermekek hátrányainak szükség szerinti kompenzálása az anyanyelvi nevelés és kommunikáció során.*
- *A kétnyelvű óvodai csoportban párhuzamosan fejlesztjük a nemzetiségi és az anyanyelvet. Az óvoda törekszik arra, hogy a szülőket is bevonja a fejlesztésbe. A két nyelv fejlődése közötti különbségeket, megrekedést, visszaesést az óvodapedagógus megbeszéli a szülőkkel.*

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- ✗ A gyermek beszédének tagoltsága, hangsúlya, hanglejtése megfelel anyanyelvünk követelményeinek.
- ✗ Minden magán-, és mássalhangzót tisztán ejt.
- ✗ Képes a beszédhangok felismerésére és megkülönböztetésére.
- ✗ Olyan szókincssel rendelkezik, amely lehetővé teszi számára gondolatainak érthető kifejezését.
- ✗ Folyamatosan, összefüggő mondatokkal fejezi ki magát.
- ✗ Beszédében helyesen alkalmazza a nyelvtani szabályokat.
- ✗ Megérti az elhangzó beszéd jelentéstartalmát.
- ✗ Kulturált beszédszokásokkal rendelkezik (normál hangerővel beszél, nem használ durva kifejezéseket).
- ✗ Alkalmazza az udvariassági beszédfordulatokat (kérem, köszönöm).
- ✗ Beszéde közben használja a metakommunikáció eszközeit.

8.3.2. Értelmi nevelés, fejlesztés

Programunkban nagy hangsúlyt fektetünk az értelmi nevelésre is, amely valamennyi nevelési területen, valamint tevékenységi formában (kísérletezés, gyűjtőmunka) komplex módon is megjelenik.

Lehetőséget teremtünk a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek bővítésére, valamint az értelmi képességek és a kreativitás fejlesztésére.

A gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, életkori sajátosságaira, tapasztalataira, élményeire, ismereteire építve kínálunk olyan változatos tevékenységeket, melyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat, új ismereteket szerezhet az őt körülvevő világról, mely által értelmi képességeik pozitív irányba fejlődnek.

Az értelmi fejlesztést összefoglalva, fontos figyelembe vennünk, hogy:

- ❖ Az óvodás nem tud és nem is akar tanulni, csak spontán érdeklődése, érzelmei határozzák meg tevékenységeit. Kíváncsisága nagyfokú, hatalmas késztetése van az ismeretlen megismerésére, mozgásigénye nagy.
- ❖ Fejlesztése csak tevékenységekben biztosítható.
- ❖ Ismereteit spontán szerzi meg a legkülönbözőbb tevékenységek során.

Célunk az alapvető kultúrtechnikák elsajátításához szükséges különböző képességek alakítása, fejlesztése:

- ✍ egyre pontosabb, valósághű érzékelés, észlelés;
- ✍ a figyelem összpontosítására való képesség;
- ✍ a valósághoz közelítő képzeleti működés;
- ✍ emlékezet;
- ✍ kreatív problémamegoldó gondolkodás;
- ✍ a beszéd fejlődésével párhuzamosan kialakuló elemi, fogalmi gondolkodás.
- ✍ az SNI-s, BTMN-es, a HH-s, a HHH-s gyermekek hátrányából adódó, értelmi képességek területén megmutatkozó különbségek csökkentése, megszüntetése, az esélyegyenlőség biztosítása
- ✍ az anyanyelv fejlődésével az értelmi képességek pozitív irányba fejlődnek.

Feladataink:

A gyermekek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása és az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, gondolkodás, alkotóképesség) fejlesztése, valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása,

- ✍ a gyermekek egyéni képességének, tehetségének, fejlődési ütemének, szociokulturális háttérének megismerése, a nevelő-fejlesztő munka során,
- ✍ a gyermek fejlődéséhez szükséges differenciált tevékenykedés feltételrendszerének tudatos és tervszerű biztosítása, (lehetőség, hely, idő, eszköz),
- ✍ differenciált egyéni bánásmód tudatos alkalmazása, különös tekintettel az SNI-s, BTMN-es gyermekek Szakértői Bizottság által kiadott szakértői véleményében foglaltakra, és annak alapján a gyermekek egyéni fejlesztése.
- ✍ segítségadás a gyermek hátrányos helyzetéből fakadó felzárkóztatásában, valamint tehetségének kibontakoztatásában,
- ✍ prevenció céljal, játékos formában történő egyéni és differenciált képességfejlesztés,

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

- ✍ olyan változatos tevékenységek tervezése és szervezése a mindennapok során, mely épít a gyermeki spontaneitásra, kíváncsiságra, érdeklődésre, a természetben történő felfedező megismerésre, kísérletezésre, az élethelyzetekhez fűződő tapasztalatszerzési lehetőségekre,
- ✍ a játékoság, az élményt adó, oldott légkörben való cselekvés, vizsgálódás biztosítása,
- ✍ a kötött és kötetlen foglalkoztatási forma közötti ésszerű arány kialakítása és a komplexitásban rejlő lehetőségek kiaknázása,
- ✍ a szülők folyamatos tájékoztatása a gyermek értelmi fejlődéséről, további teendőkről, az otthoni fejlesztés lehetőségeiről,
- ✍ problémák esetén – a szülők beelegyezésével – szakember segítségének kérése, (fejlesztő pedagógus, logopédus, pszichológus, egyéb szakember)
- ✍ a szülők figyelmének felhívása a gyermek kiemelkedő képességére, további teendőkre,
- ✍ az anyanyelv fejlesztésével a különböző értelmi, emocionális képességek, akarat tulajdonságok fejlesztése.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- ✍ Az egyszerűbb feladatokat megérti.
- ✍ Ha a helyzet megkívánja, kivárja, míg rákerül a sor.
- ✍ Érdeklődik környezete tárgyai, jelenségei és ezek összefüggései iránt.
- ✍ Feladata végrehajtásában kitartó.
- ✍ Szándékos figyelemre képes, annak időtartama életkorának megfelelő.
- ✍ Munkatempója, feladattartása életkorának megfelelő.
- ✍ Képes a már elsajátított ismeretek szándékos felidézésére.
- ✍ Képes a logikus, problémamegoldó gondolkodásra.
- ✍ Képes tapasztalatai szóbeli kifejezésére.

9. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

„...és a játék út a gyermek számára annak a világnak a megismeréséhez, amelyben élni fognak, amelyet megváltoztatni hivatottak.”

M. Gorkij

9.1. Játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék – szabad-képzettársításokat követő szabad játékfolyamat – a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó benyomásait játékában jeleníti meg. Így válik a játék kiemelt jelentőségű, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé.

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

A gyermek számára a játék a világ megismerésének alapvető forrása, a kommunikáció mellett az önkifejezés egyik formája. Az érzelmi és az értelmi képességének alakulása szempontjából a játék által történő kommunikáció meghatározó jelleggel bír.

Az óvodában előtérbe kell helyezni a szabad játék érvényesülését. A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is meg kell mutatkoznia.

A kisgyermek első valódi játszótársa a családban, az óvodában is a felnőtt – a szülő és az óvodapedagógus. Utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játék folyamat már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítővé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad. Az óvodapedagógus jelenléte teszi lehetővé a gyerekek közötti játékkapcsolatok kialakulását.

Az óvodapedagógus a különféle játéklehetőségek bővítésével teszi lehetővé a gyermekek játékanak tartalmi fejlődését. Ebben segít a játék projektekben, tevékenységekben történő tervezése, szervezése.

A játék feltételei

A játékhoz megfelelő helyre, esztétikus és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, játékeszközökre van szükség. Az óvoda és az óvodapedagógus feladata, hogy megfelelő csoportlégkört, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítson a különböző játékformákhoz, a mozgásos játékokhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus játékokhoz, a szerepjátékokhoz, az építő, konstruáló játékokhoz, barkácsoláshoz, a szabályjátékhoz, dramatikus játékokhoz és a bábozáshoz.

A játék a gyermek olyan értelmes, önkéntes és szabadon választott, önállóan kezdeményezett, konkrét gyakorlati tevékenysége, amelyben a személyiségnek a környezethez való viszonya, sajátos formában tükröződik.

A játéktevékenységek formái eltérőek az egyes életkorokban.

A konstruáló, építőjátékok végig kísérik az óvodáskort, de minden életkorban, más-más arányban és színvonalon. A kisgyermek ismerkedik, próbálkozik, kísérletezget a maga fejlettségi szintjén. A jó, rossz, sikeres, sikertelen cselekvések aztán elraktározódnak, nyomot hagynak.

A szerepjátékban a problémát a gyermekek vetik fel és keresik a megoldást, és az ahhoz szükséges eszközöket. Lényegében többféle játék egyesül és a gondolkodást fejlesztő hatás is intenzívebben érvényesül. A szerepjáték az óvodáskor legjellemzőbb játéka, mely 4 éves kor körül jelenik meg. Ezek a játékok nem egyszerre jönnek létre, fokozatosan alakulnak ki.

Először megtörténik a

- ◆ cselekvések tárgytól való elválasztása
- ◆ a tárgyakat másra használja fel, mint amire valójában való, szimbolizál
- ◆ saját cselekvései kialakulnak, elválasztja a felnőttől, önállósodik ezáltal
- ◆ összehasonlítja saját cselekvését a felnőttével
- ◆ a felnőtt tevékenységek reprodukálása következik be

A szerepjátéknál azonban nagyon fontos a minta, az, hogy a felnőtt mintává váljon, és itt az óvónő is nagy szerepet játszik. A “kísérletezések”, sütések, főzések, tartósítás közben szerzett tapasztalataikat beépítik szerepjátékaikba.

A bábozás és a dramatikus játékok feltételeinek megteremtésével lehetőséget biztosítunk az élmények felidézésére, illetve az élmények által történő önkifejezésre.

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

Nagyon előtérbe kerül az indirekt irányítás felelőssége, a szabad játék túlsúlyának érvényesülése.

Célunk a gyermeki tulajdonságokat alapul véve a játék sokrétű fejlesztő hatása révén tudatosan alakítani a gyermekek különböző képességeit, hozzásegítve a „világ megismeréséhez”, egész személyiségének harmonikus kibontakozásához. Az SNI-s, BTMN-es, a HH-s és a HHH-s gyermekek is szívesen bekapcsolódnak a közös játékba.

Minél ingergazdagabb környezet megteremtése, melyben nagyon sok ismeretet szerezhetnek.

A nagycsoportosoknál a szerepjáték további fejlődését mutatja, hogy a szerepből következő szabályok betartása már fontos, és vitatkoznak is rajta, megjelenik a szabálytudat.

A szabályjátékok azért nagyon fontosak, mert személyiségformáló értékük van, növelik az akaratot, önfegyelmet és a társas kapcsolatok kialakulását is elősegítik.

A páros- szerepcserés játékok jelentősége abban van, hogy az együttes tevékenység mindkét résztvevőt formálja, igazodást, egyeztetést követel.

A játék során tehát a verbális, motoros, szociális tanulás biztosítottá válik. Fejlődnek a gyermekek képességei, készségei, érzelmi-, akarat tulajdonságai, fejlődik önállóságuk, feladattudatuk. Játékon belül egyaránt megvalósíthatók egyéni, páros és mikro csoportos formában a fejlesztési feladatok.

A kétnyelvű óvodai csoportban olyan játékos helyzetek megteremtésére törekszünk, melyeknek segítségével a gyermekek megismerkednek a nemzetiség nyelvével, szokásaival.

Feladataink:

- ✍ a játékhoz szükséges biztonságos feltételek biztosítása (idő, hely, légkör, játékszerek, tapasztalatszerzési lehetőségek),
- ✍ a 3-6-7 éves korban megjelenő játékfajták, s azok tartalmának, minőségének gazdagítása, fokozása a gyermekek egyéni sajátosságainak, igényének figyelembevételével,
- ✍ a gyermekek beszédkészségének fejlesztése a játéksituációkban, - anyanyelvi nevelés, kommunikáció fejlesztése,
- ✍ a játék sokoldalú fejlesztő hatásának tudatos alakítása a gyakorló-, szerep-, szabály-, építő-konstruáló-, dramatikus játékok és a bábozás során,
- ✍ az óvodapedagógus, ha a szabad játék úgy kívánja a háttérbe húzódó, passzív jelenlétével adjon biztonságot a gyermekeknek, ha pedig szükséges, közbelépésével hárítsa el a játékot veszélyeztető helyzeteket,
- ✍ az óvodapedagógus a csoportban csak annyi szabályt vezessen be, ami segíti a nyugodt, rugalmas, oldott légkör fenntartását, az alkotó cselekvést, a sokféle manipulációt és az elképzelések valóra válását, esélyt teremtve valamennyi gyermek számára, különös tekintettel az SNI-s, BTMN-es, HH-s, HHH-s gyermekekre.
- ✍ az óvodapedagógus tegye lehetővé, hogy a családban, az óvodában, a tágabb természeti és társadalmi környezetben szerzett tapasztalatokat a gyermekek újra és újra a játékban is átélhessék,
- ✍ adjon segítségét a szülőknek a gyermek életkorának és fejlettségének megfelelő játékfajták és eszközök kiválasztásához.

9.1.1. Feltételek biztosítása

Hogy a játékban rejlő fejlesztési lehetőségeket a pedagógia szolgálatába állíthassuk, pontos és körültekintő tervező – szervezőmunkát végzünk. A megfelelő légkör, hely, eszköz és idő biztosítása ugyanolyan fontos feladatunk, mint a tapasztalatszerzés, élménynyújtás, mely kellő alapot ad a gyermeknek, hogy szabad döntés után kezdjen a játéktevékenységbe.

A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült, kreatív gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együtt játszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el.

Soha nem feledjük, hogy a derűs, nyugodt légkör szerepe milyen nagy a konfliktushelyzetek megelőzésében, csökkentésében, illetve megszüntetésében.

A csoportban adódó konfliktusok egy része a megfelelő hely biztosításával is kiküszöbölhető, gondos odafigyelést kíván a játéktevékenységek kellő elszeparálása. Figyelembe vesszük az állandó, és ideiglenes tevékenységeket, melyet úgy helyezünk el, hogy sem egymást, sem az esetleges mozgásos játékokat ne zavarja.

Az óvodánk adottságai révén a teremben és a szabadban egyaránt a gyermekeknek sokféle lehetőségük nyílik az énekes és különféle ügyességi játékok szabadon történő kezdeményezésére is. Mindez jó alkalmat teremt az egymás közötti párbeszédre, az egyes játékokhoz kapcsolódó szövegek felidézésére, mely által fejlődik kommunikációs készségük, értelmi képességeik egyaránt.

Meghatározó jelleggel bír érzelmi életükre, az egymás közötti kapcsolatukra, a közösségi szokások alakulására, a szabályok alkalmazására, betartására, illetve a szabálytudat kialakulására.

Mindenkor szem előtt tartjuk az életkori sajátosságokból és egyéni különbségekből adódó igényeket is: figyelmet szentelünk a 3-4 éveseknél az egymás mellett, vagy egyedül játszásra, búvó- sarkok, kuckók kialakítására éppúgy, mint az 5-7 éveseknél a nyugalmas, elmélyült játékokra alkalmas hely biztosítására.

A kétnyelvű csoportban biztosítjuk a németes és magyaros óvodapedagógus jelenlétével a kétnyelvű tevékenység szervezését.

A játékeszközök kiválasztásánál többféle szempont dominál. Fontos, hogy ismerjük az életkori sajátosságokra jellemző játékfajtákat, témákat, a nemek szerinti preferenciákat, a pedagógiai-pszichológiai fejlesztő hatásokat és megragadjunk minden lehetőséget, hogy a gyermek ízlését, esztétikai érzékét ezek segítségével is fejlesszük.

A kétnyelvű csoportban a játékeszközök beszerzésénél, biztosításánál törekszünk a népcsoportra jellemző eszközök, tárgyak gyűjtésére, felhasználására a játékban, melyek segítik a nyelvi fejlesztést, valamint a szokások megismerését, átadását (családi tevékenységek, építő elemek és kiegészítők, a tárgyak színessége, dominó-és lottókártyák, textilek, fonott, fa tárolók stb). Előtérbe helyezzük a természetes anyagokat.

9.1.2. A játékfajták és fejlődésük

Az óvodáskort megelőző fejlődési szakaszban a gyerekek a tárgyi cselekvések egész sorát sajátítják el és gyakorolják. A sokszori próbálkozás közben megtanulják a játékszerek használatát, megismerik sajátosságaikat. A korábban kialakult játékfajták továbbra is részei maradnak a különböző, egymást követő, egyre fejlettebb játékoknak. A megfelelő feltételek és

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

---

irányítás segítik, hogy az egyes játékfajták a különböző életkorokban megjelenjenek, és tovább fejlődjenek.

9.1.3. Játékfajták:

1. A gyakorló játék
2. Szimbolikus
3. Barkácsolás
4. Építő, konstruáló játék
5. Szabályjáték
6. Dramatizálás, bábozás

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- ✍ A gyermekek képesek kitartóan egyazon játékban együttesen részt venni.
- ✍ Képesek szerepvállalásra és a szerepek elosztására.
- ✍ Játékukban megjelenik a szerepjáték, melyhez a gyermekek önállóan kialakítják a teret, és eszközöket biztosítanak.
- ✍ Bonyolult építményeket képesek létrehozni. Megnevezik, tovább fejlesztik.
- ✍ Élvezik a szabályjátékokat és képesek a normák betartására.
- ✍ Képesek megérteni és elfogadni játszótársaik elgondolásait.
- ✍ Igényük van a fejlesztő, egyre tartalmasabb játékokban való részvételre
- ✍ Szívesen nézegetik, lapozgatják a könyveket, azokra vigyáznak.
- ✍ Szívesen játszanak a szabadban, a játékeszközöket rendeltetésszerűen használják.
- ✍ Igénylik a csoportszobában, a tornateremben és az udvaron is a szervezett mozgásos játékokat.

9.2. Művészeti jellegű tevékenységek

„Szentnek kell tartanunk a gyermek érintetlen lelkét,

Amit abba ültetünk, minden próbát kiálljon...

S ha jó magot ültetünk bele, egész életében virágzik.”

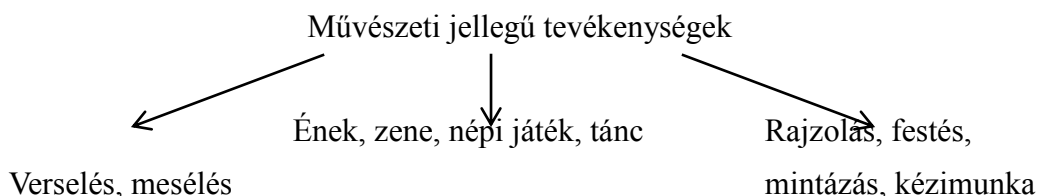
Kodály Zoltán

Művészeti jellegű tevékenységek alatt értjük a – Verselés, mesélés; Ének, zene, népi játék, tánc; Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka - nevelési területet. Feladatunknak tekintjük, hogy az érzelmi nevelés fontos eszközeként a polarizált érzelmeket megalapozzuk, továbbá az empátiát, és az önkifejezést – *a nemzetiséghez kötődést, az értékek megismertetését, tiszteletét* - erősítsük a mese, a vers, a zene és az ábrázolás segítségével. Olyan esztétikai élményeket nyújtunk gyermekeinknek, amellyel fogékonyságukat formálni tudjuk. A művészeti nevelés tartalmával népi hagyományokat adunk át gyermekeinknek. Alkotási vágyuk felkeltésére, az esztétikum létrehozására próbáljuk őket ösztönözni különféle tevékenységekkel. A komplexitásra törekszünk, így egy témát más és más nevelési területről is megközelítünk.

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

E területek szoros kapcsolatban állnak az egészséges életvitellel egészségneveléssel, hiszen a zene nyelvén ismerkednek környezetükkel, mese és vers segítségével élményeket, ismereteket szereznek a körülöttük lévő világról és vizualitással próbálják meg kifejezni azt.

9.2.1. Verselés, mesélés

A mondókák, dúdoló, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. A mondókák, dúdoló, versek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük.

1. A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese – kép és konkrét formában, a bábozás és dramatizálás eszközeivel – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat. A meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére.

2. Az élőlírásvas mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének alakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongását, és egyben feloldást és megoldást kínál. A mese tárgyi világot is megelevenítő, átléltető szemléletmódja és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.

3. A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát, és a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás során eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája. A mesélés szokásainak, rítusának kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására.

4. A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással, illetve ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

5. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.

A verselés, mesélés élményt jelent, örömet okoz a gyermek számára. A gyermek kettős tudattal éli meg a mese élményeit: a belső képalkotásának kifejeződése segíti és megalapozza a műalkotások befogadását, megszerettetését.

Az óvodában a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

---

mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.”

Célunk:

- az óvodáskorú gyermekek beszédkulturájának válogatott irodalmi értékű mondókákkal, versekkel történő igényes megalapozása.
- a beszéd fejlesztése, ami nemcsak a fejlődés egyik legfontosabb tényezője, hanem az egész személyiség fejlődésének a kulcsa. Ezáltal szókincsük, aktív szókészletük és megértő képességük intenzíven fejlődik.
- a gyermeki érdeklődés és vele a kérdező kedv ébren tartása.
- a rohanó világunkban a mesélés a gyermek számára a „csend szigete” is legyen, hiszen a mese, vers oldja a gyermekekben lévő szorongást, gátlást, de egyúttal szórakoztatja, pihenteti, és táplálja képzeletét.
- a könyv szeretetére nevelés.
- a népi, klasszikus, kortárs, valamint más népek, nemzetiségek meséinek megismertetése.

Feladataink:

- ✍ a gyermekek nyelvi képességeinek megalapozása, fejlesztése az irodalom eszközeivel,
- ✍ az irodalmi anyag tudatos, gyermekközpontú, korosztályos válogatása, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételével, mely a népi - népmeséket, népi hagyományokat felelevenítő mondókákat, rigmusokat, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemeit, meséit -, a klasszikus és kortárs irodalmi műveket, valamint más népek, nemzetiségek meséit tartalmazza,
- ✍ az mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása, mely segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására,
- ✍ a mindennapos mesélés, mondókázás és verselés megvalósítása, mely a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme,
- ✍ a 3-6-7 éves korban kedvelt, életkori sajátosságaihoz igazodó hagyományos formák (mondókázás, verselés, mesélés, dramatizálás, bábozás) lehetőségének folyamatos és fokozatos biztosítása, a komplexitásra törekvés,
- ✍ az évszakoknak megfelelő, a környezet megismeréséhez, illetve tevékenységekhez csoportosítható irodalmi formák, illetve témák alkalmazása, a humoros mondák, csúfolók, versek, mesék lehetőségeivel is élve,
- ✍ fontos, hogy a versek könnyen megjegyezhetőek, zenei hatásúak, játékosak legyenek,
- ✍ a mesék kezdetben egyszerű, érthető, ritmikus ismétlődésekkel tűzdelt formáját váltsák fel a többfázisú állatmesék, népmesék, történetek, dramaturgikus népi játékok, népszokások játécai,
- ✍ ismertessük meg a gyermekeket a néhány ismert meseregénnyel, különböző típusú népi mondókákkal, kiolvasókkal, olyan közmondásokkal, melyeket környezetük gyakran hangoztat,
- ✍ a kiválasztott versek, mesék a környezet, az otthon, a haza szeretetét, az évszakok szépségét, változatosságát tükrözzék,
- ✍ fokozatos, többszöri meghallgatás után a gyerekek egyéniségüknek megfelelően próbálkozzanak a mesék dramatikus feldolgozásával,
- ✍ a könyvek megszerettetése érdekében a gyerekek a kedvenc könyveiket behozhatják otthonról,

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

- ✗ népi hagyományok alkalmazása drámajáték során, azok beépítése ünnepi alkalmakkor,
- ✗ saját ötleteik felhasználása dramatizálás keretében – az önkifejezés által,
- ✗ óvodapedagógus irányítása mellett találkozzanak a gyerekek minél több rímes találós kérdéssel, új szóval, fogalommal, változatos szófordulattal,
- ✗ óvodapedagógus segítségével legyen lehetőségük a gyerekeknek egy-egy mese folytatására, kitalálására, mozgással, mimikával történő kifejezésére
- ✗ a meseszereplők jellemző tulajdonságai alapján az óvodapedagógus keressen olyan közmondásokat stb., amelyekkel meg tudja erősíteni az erkölcsi tulajdonságokat, a viselkedési szabályokat,
- ✗ biztosítson az óvodapedagógus minél több lehetőséget a gyerekeknek az irodalmi élmények vizuális megjelenítésére,
- ✗ nagy hangsúlyt fektetünk az érzelmi intelligencia, a morális kompetencia fejlesztésére, a mesék által nyújtott értékszocializációs lehetőségek kiaknázására.

A kétnyelvű csoport feladata a nemzetiségi kultúrkincsből származó versek, mesék, mondókák közvetítése, amelyek a gyermek nemzetiségi identitását alakítják.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- ✗ A gyermek szívesen ismételtet verseket, rigmusokat, mondókákat, szólásokat, mondásokat, stb.
- ✗ Egyedül is vállalkozik az irodalom anyagának elmondására, újra játszására
- ✗ A gyermek várja, igényli a mesehallgatást, a naponkénti és folyamatos mesét is
- ✗ Van kedvenc meséje. Ismeri és visszaadja azok rövid tartalmát.
- ✗ Szívesen mesél, bábozik, dramatizál társaik és maga szórakoztatására
- ✗ Képes felidézni 10-14 gyermekmondókát, 6-8 verset
- ✗ Ismer 15-20 mesét, motívumokról, szereplőkről felidézi azokat
- ✗ Tud meséket, történeteket kitalálni, és azt mozgásban megjeleníteni, dramatizálni.
- ✗ Évszakokhoz, környezetükhöz, ünnepekhez, hagyományokhoz kapcsolódó meséket, verseket, közmondásokat, mondókákat, szólásokat.
- ✗ Alakul a mesetudata, megkülönbözteti a valóságot az elvonttól.

9.2.2. Ének, zene, népi játék, tánc

A zenei nevelés erőteljesen befolyásolja a gyermekek általános fejlődését, személyiségük – képességeik alakulását. Az óvodapedagógus a gyermekeket zenei élményhez juttatja, felkelti érdeklődésüket, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Az együtt éneklés, az énekes játékok során szép, tiszta éneklésre szoktatja a gyermeket, miközben fejleszti zenei hallásukat, ritmusérzéküket, zenei emlékezetüket, játékos alkotókedvüket, harmonikus mozgásukat. A népdalok éneklése, hallgatása, a néptáncok és a népi játékok a hagyományok megismerését, átörökítését segítik. Az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközei a gyermekek zenei képességének, a zenei kreativitás kialakításának. A zenei élmények serkentik a gyermek képi és irodalmi alkotások iránti esztétikai kíváncsiságát, alkotókedvét, elősegítik a zenei anyanyelv megalapozását.

Óvodai zenei nevelésünk alapelve a boldog, önfeledt együtt éneklés és együtt játszás, a zene léleknevelő hatásának megéreztetése, a zene katartikus hatásának megismertetése.

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

Célunk:

A zenei nevelésen keresztül – *kétnyelvű csoportban két nyelven* - gyermekeinket zenei élményekhez juttatni, zenei érdeklődésük felkeltése, zenei képességeik (egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás), zenei kreativitásuk alakítása, ízlésük, esztétikai fogékonyságuk formálása, valamint az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése és megismerése. A közösen végzett ének-zenei tevékenység során szeressék meg az éneklést, fedezzék fel a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A zenéhez kapcsolódó mozgásuk váljon esztétikussá.

Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet töltsön be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

A felnőtt minta utánzásával az éneklés, zenélés, népi játékok, néptánc váljon részévé a gyermek mindennapi tevékenységének.

A nemzetiségi énekes játékok, a nemzetiségi zenei élmények, tánc kultúra megismertetése.

Feladataink:

- ✍ A közösen szerzett zenei élmények keltsék fel zenei érdeklődésüket, alkotó kedvüket.
- ✍ Az óvodapedagógusok ösztönözzék őket a népdalok éneklésére, a gyermek néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerésére, alapozzák meg a zenei anyanyelvet.
- ✍ Feladatunk, hogy gyermekeinket rendszeres zenei hatások ériék, ezáltal érzelmileg kiegyensúlyozottabbá váljanak. A hangok pontos ejtése elősegíti a beszédfejlődését, szép kiejtést, jól hangsúlyozott folyamatos beszéd kialakulását. Az éneklés, az ölbeli játékok, a gyermekdalok, népi játékok örömet nyújtsanak a gyermekeknek, formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat.
- ✍ A zenei anyag kiválasztásánál figyelembe vesszük, hogy a zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik. Figyelembe vesszük továbbá az adott gyermekcsoport életkorát, az életkorának megfelelő hangterjedelmet, a dallamfordulatokat és a játék formáját is– *a kétnyelvű csoportban mindkét nyelven.*
- ✍ A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus válogasson a különböző nemzetiségű, valamint etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek népzenei kultúrájához tartozó zenei anyagból, igényesen válogatott magyar kortárs művészeti alkotásokat is, valamint *a német nemzetiség kultúráját képező dalokat, igényes műzenét* is. Az óvodapedagógus biztosítson minél több alkalmat arra, hogy a gyermekek alkotó hajlama kibontakozhasson, a zenei anyag feldolgozásában, a zenei képességek fejlesztése során kövesse a fokozatosság elvét.
- ✍ Az óvodapedagógus ismertesse meg a gyerekekkel a tánc előkészítő elemeit. Például: járás, járásos mozdulatok, egyszerű ismétlődő mozgásformák – amelyek a néptánc alapjai.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- ✍ Tud élvezettel, „viszonylag tisztán”, irányítás nélkül énekelni, néhány dalos játékot játszani.

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

- ✍ Képes az egyenletes lüktetés érzékeltetésére tapssal, járással, mozgással.
- ✍ Felismeri a mondókák, dalok ritmusát, ezeket képes tapssal, mozgással érzékeltetni.
- ✍ Felismeri a „halkabb-hangosabb, gyorsabb-lassúbb”-at, tud halkán, hangosan énekelni, beszélni.
- ✍ Tud dallam-, vagy ritmusmotívumokat egyénileg visszaénekelni, visszatapsolni.
- ✍ Tud társaival térformákat alakítani, ismer néhány táncmozdulatot, ezeket képes társaival együtt, esztétikusan végezni.
- ✍ Szívesen hallgat zenét.
- ✍ Ismeri a csoportban megtalálható hangszereket, képes az ütőhangszerekkel kíséni mondókát, éneket.
- ✍ Hangszeres játék vagy dúdolás alapján képes felismerni tanult dalokat.
- ✍ A zene hatására képes elvonatkoztatni, zenére mozogni, táncolni, festeni, tevékenykedni.

9.2.3. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A vizuális nevelés összetett nevelési terület, hiszen magában hordozza a rajzolást, festést, mintázást, építést, képalakítást, barkácsolást, kézimunkát. A műalkotások segítségével, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés fontos eszközei a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

Célunk, hogy az ábrázoló tevékenységek egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítsék a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképessegek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek tér-forma és szín képzeteinek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

Feladataink:

- ✍ a gyermekek vizuális készségének fejlesztése, szépérzék kialakítása, kreativitás fejlesztése,
- ✍ a gyermekek képességének megfelelő, hozzáférhető, megfelelő minőségű eszközök biztosítása,
- ✍ az eszközök használatának megismertetése, technikák tanítása és gyakorlási lehetőség biztosítása,
- ✍ a népi hagyományok ápolásának, a népi kismesterségek gyakorlásához szükséges lehetőségek megteremtése, természetes anyagok, termékek előtérbe helyezése (gyapjú, csuhé, csutka, szalma),
- ✍ a műalkotásokat, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal való megismertetés,
- ✍ az ábrázoló tevékenységekre megfelelő tér, változatos eszközök biztosítása a nap minden szakában,
- ✍ séma nélküli segítségnyújtás a tevékenység során,
- ✍ a gyermekek esztétikum iránti fogékonyságának fejlesztése műalkotások segítségével,
- ✍ a gyermekek ízlésvilágának fejlődése érdekében esztétikus környezet kialakítása a gyermekek figyelmét felkeltő, szép szemléltetőeszközök egymással harmonizáló díszítőelemek alkalmazása,

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

- ✂ a szülők ösztönzése az otthoni ábrázolási lehetőségek biztosítására, a gyermek munkáinak megbecsülésére,
- ✂ új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés,
- ✂ a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatása, a tehetségek felismerése.

A kétnyelvűség és a német nemzetiségi identitástudat kialakítása és fejlesztése a vizuális nevelésben:

- *A gyerekeket megismertetjük a német nemzetiségi kultúra tárgyi emlékeivel.*
- *Részt veszünk a Német Nemzetiségi Önkormányzat által szervezett Német Nemzetiségi Napon. Megtekintjük a német népi kultúrát bemutató kiállításokat pl. hímzések, szövések stb., évente megszervezzük az ún. „Hagyományápolási napot”, ahol megismerkedhetnek a gyerekek a régi mesterségekkel (kenyérsütés, seprűkötés, „Steckepuppe” – készítés, stb.)*
- *A nemzetiségi csoport környezete is tükrözi a német nemzetiségi kultúrát, tárgyi emlékeit. Gyűjtőmunkánkba bevonjuk a gyermekeket, szülőket, nagyszülőket. A gyermekek tisztelik és becsülik e tárgyi kultúra értékeit.*
- *Dekorációnk részét alkotják a német népviseletek, terítők, törölközők, köcsögök, szakajtók stb.*
- *Rajzolás – mintázás, kézimunka során gyakran merítünk témákat a népi kultúránkcsból (csuhézás, mézeskalács-, és fánk sütés stb.)*
- *A rendszeresen visszatérő kommunikációs helyzetekkel biztosítjuk a német nyelv mind jobb elsajátítását a gyermekeknél (figyelembe véve egyéni fejlettségi szintjüket.)*

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- ✂ *Örömmel, saját kezdeményezésére ábrázol, szívesen gyurmázik.*
- ✂ *Elképzelés, ill. emlékezet után meseszereplőket, történeteket jellegzetes színekkel, formákkal, mozgással ábrázol.*
- ✂ *Tud egyszerű formákat papírból kivágni, hajtogatni, ragasztani.*
- ✂ *Képes önállóan és csoportosan is játékot, kelléket, ajándékot készíteni.*
- ✂ *Térialakításban, építésben másokkal együttműködve alkot.*
- ✂ *Ábrázolása változatos színhasználatot és tagoltságot mutat.*
- ✂ *Díszítő feladatot változatos színekkel és technikákkal.*
- ✂ *Plasztikai munkái egyéniek, részletezőek.*
- ✂ *A vizuális eszközöket rendeltetésszerűen használja.*
- ✂ *Helyes ceruza fogással rajzol.*

9.3. Mindennapos mozgás

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

---

optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:

- a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,
- b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,
- c) szervezett mozgásos tevékenység.

Az egészséges életvitelben megfogalmazott szemléletünkben a testi vagy szomatikus nevelés kiemelt helyet foglal el.

Nélkülözhetetlen az egészséges életmód kialakításához. Holisztikus szemléletünkkel úgy véljük, hogy ha a rendszeresen végzett mozgás, szokássá válik, egészségesebb gyermekek lesznek, így a testi egészségük kihatással van lelki, szociális egészségükre is.

Célunk:

A gyermekek egészséges életvitelének megalapozása, testi és mozgásfejlesztése, ezáltal egész személyiségük alakítása mozgásos tevékenységek által.

Feladataink:

- ✍ az óvodapedagógus alakítsa ki a derűs, biztonságot nyújtó környezetet, amelyen az együttes mozgás örömforrás a gyermek számára,
- ✍ a gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzése, mozgásigényének kielégítése, a mozgás megszerettetése,
- ✍ a gyermekek egyéni fejlettségéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok biztosításával a pszichomotoros készségek és képességek kialakítása, formálása és fejlesztése. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.
- ✍ Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.
- ✍ A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok spontán és szervezett mindennapos alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásait.
- ✍ A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás, tanulási képesség – fejlődésére.
- ✍ Az egészségfejlesztő testmozgás biztosítása az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségletek és képességek figyelembevételével minden gyermek számára,
- ✍ Törekedni kell a legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására,

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

- ✗ A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.
- ✗ szükség esetén megfelelő szakember (fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, mozgásfejlesztő szakember) bevonásával speciális, prevenciós és korrekciós jellegű egyéni vagy csoportos differenciált mozgásfejlesztés, különös tekintettel az SNI-s, BTMN-es, HH-s és HHH-s gyermekek esetében,
- ✗ fokozott figyelem a balesetek megelőzése érdekében,
- ✗ a nyári időszakban az időjárástól függően naponta rendszeresen még több lehetőség biztosítása a szabadban történő különféle mozgásos játékokra, tevékenységre,

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- ✗ Képes egyenletes iramban min. 100 métert futni.
- ✗ Tud ütemtartással járni.
- ✗ Képes a gimnasztikai gyakorlatok esztétikus végrehajtására.
- ✗ Képes elkapni, pattogatni, célba dobni a labdát.
- ✗ Képes keskeny padon egyensúlyozó járásra.
- ✗ Ismeri az irányokat, tud térben tájékozódni.
- ✗ Képes páros, ill. váltott lábbal szökdelni.
- ✗ Tud előre gurulóátfordulást végezni.
- ✗ Ismer néhány mozgásos játékot és képes társaival irányítás nélkül játszani.
- ✗ Képes megjegyezni és végrehajtani több (min.8) mozgáselemet tartalmazó feladatsort.

Akkor lehetünk elégedettek önmagunkkal, ha sikerül elérni, hogy a gyerekek számára a rendszeres, irányított mozgás belső igénnyé válik. Ha óvodánkból kikerülő gyerekek ilyenné válnak, biztosak lehetünk benne, hogy mozgást és sportot kedvelő és űző felnőtt lesz belőlük.

9.4. A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek játéka, különféle tevékenysége, érdeklődése, kíváncsisága, aktivitása révén különféle tapasztalatokat szerez az őt körülvevő világról, annak természeti, tárgyi viszonyairól, azok ok-okozati összefüggéseiről, amelyek nélkülözhetetlenek az életkoruknak megfelelő biztonságos eligazodáshoz, tájékozódáshoz.

Magában foglalja

- egyrészt a gyermeket körülvevő élő és élettelen, emberi és tárgyi környezet megismerését,
- másrészt a világ formai, mennyiségi, téri viszonyainak felfedezését, a négy alapelemmel való kísérletezést, azok egymással való kapcsolatát, hatását az élő és élettelen környezetre.

Miközben felfedezi közvetlen környezetét, megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj szépségét, a néphagyományokat, a szokásokat, a tárgyi kultúra értékeit, kialakul benne

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

---

a szülőföld iránti tisztelet és szeretet, a közösséghez való tartozás élménye, a nemzeti, a családi és a tárgyi kultúra értékeinek szeretete és védelme.

Nevelési programunkban kiemelt szerepet kap a környezeti nevelés. A környezettudatos magatartás megalapozását a napi tevékenységeken keresztül mutatjuk be a szelektív hulladékgyűjtéstől az energiákon való takarékoságon keresztül. A környezetünk tisztaságára, megóvására felhívva a gyermekek figyelmét, a természet ápolására, védelmére, az állatok, növények megbecsülésére neveljük a gyermekeket. Az élőlények és a környezet kapcsolatának megfigyeltetésével ökológiai tapasztalatokat is szereznek. Az anyagok fizikai és kémiai tulajdonságának megtapasztalása a természet megismerését szolgálja. Ehhez egyszerű kísérletek lehetőségét biztosítjuk. A természeti jelenségek megfigyelésén keresztül és az ismeretközvetítő eszközök által földrajzi és csillagászati ismeretek megszerzésére is lehetőséget biztosítunk.

Az emberi alkotásokon keresztül értéket közvetítünk a társadalmi környezetről, az esztétikumról, felhívva figyelmüket az emberi munkavégzés fontosságára.

A tevékenységek lehetővé teszik a környezet közvetlen megismerését, mely során matematikai tapasztalatokra, ismeretekre is szert tesz. A matematikai nevelés az óvodás korú gyermek gondolkodásának fejlesztésére irányul:

- érzékelés, megfigyelés, észlelés,
- a mozgásos, cselekvéses, képi emlékezés, élmények felidézése
- az azonosítás, megkülönböztetés, összefüggések felismerése, állítások, kérdések megértése révén.

Egy adott matematikai tapasztalatszerzés annak megértése, megítélése, fejlett problémamegoldó gondolkodást, illetve az értelmi képességek fejlődését feltételezi. Ennek érdekében szükség van a minél több tapasztalatszerzés biztosítására, hogy a gyermek egy-egy matematikai problémát minél több szempontból meg tudjon tapasztalni, illetve megérteni és megoldani.

Anyagát elsősorban nem ismeretek alkotják, hanem gondolkodás-fejlesztést jelent, cselekvéses és gondolati tevékenységet tartalmaz.

A négy alapelemhez kapcsolódó projektek tervezése során, a témák komplex módon történő feldolgozásával lehetővé válik a kompetenciák megerősítése.

Célunk:

A közvetlen és tágabb környezet megismerése; a sokrétű tapasztalatszerzés, felfedezés alapján a gyermekek környezethez fűződő pozitív érzelmi viszonyának alakítása, a különböző képességek fejlesztése. Környezettudatos magatartás, környezetbarát életvitel megalapozása. Olyan elemi ismeretek nyújtása, amelyek tartalmazzák a kultúra, az értékrend újszerű elemeit, szemléletét.

A mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyok felismerése révén a gyermekek ítélőképességének, számfogalmának, mennyiség-szemléletének alakítása.

A kompetenciák kialakítása, fejlesztése.

Feladataink:

- ✍ az óvodapedagógus feladata, a 3-6-7 éves korú gyermekek számára alkalom, idő, hely, változatos tapasztalatszerzési lehetőség biztosítása, élménynyújtás,
- ✍ teremtsen lehetőséget minél több érzékszervvel való tapasztalatszerzésre, az élmények több szempontú felidézésére, feldolgozására,
- ✍ a gyermekek kíváncsiságát, érdeklődését felkeltve elégítse ki megismerési vágyukat,

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

- ✍ a környező valóság sokoldalú megközelítéséhez a szó (hang), a látvány (kép), és a cselekvés (mozgás) egységének megteremtése, színek, formák, méretek, mennyiségi viszonyok felfedeztetése;
- ✍ különféle tevékenységek biztosítása a megszerzett matematikai tapasztalatok, ismeretek alkalmazásához,
- ✍ témákhoz kapcsolódó gyűjtőmunka megszervezése;
- ✍ a gyermekek matematikai érdeklődésének felkeltése; képességfejlesztés,
- ✍ a logikus gondolkodás megalapozása;
- ✍ az elemi ok-okozati összefüggések felismertetése;
- ✍ pozitív viszony kialakítása a probléma helyzetek megoldásához;
- ✍ a pszichikus funkciók fejlesztése (érzékelés észlelés, emlékezet, figyelem, gondolkodás);
- ✍ értelmi képességek fejlesztése.
- ✍ **Kiemelt feladatunknak tekintjük a gyermekek környezettudatos szemléletének formálását a természet védelmére, a környezetük megóvására irányuló tudatos nevelését.** A gyermek önálló véleményalkotásának kialakítását, döntési képességük fejlődését a társas kapcsolatokban és a környezet alakításában, valamint a képességek differenciált fejlesztését.

A külső világ megismerésének SZERVES RÉSZEKÉNT kezeljük a **MATEMATIKAI IRÁNYÚ** TAPASZTALATSZERZÉST, kísérletezést.

Minden a természeti vagy társadalmi környezet megismerése körében sorra kerülő témakört, tevékenységet, megfigyelést megvizsgálunk a gyerekekkel **a mennyiségi, formai, kiterjedésbeli, relatív** összefüggések oldaláról is.

Amennyiben egy matematikai irányú probléma több tapasztalatszerzési lehetőséget igényel, **külön kezdeményezés keretében** is alkalmat adunk erre. Ezeken a kezdeményezett foglalkozásokon a gyerekeknek lehetősége nyílik sok cselekvéssel, játékkal, minél több érzékszerv bevonásával történő megfigyelésekre, matematikai irányú ismereteik elmélyítésére.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- ✍ Megkülönbözteti az évszakokat és a napszakokat.
- ✍ Ismeri környezetét növényeit, állatait, részt vesz a növénygondozásban, a természetvédelemben.
- ✍ Környezetéről elemi ismeretekkel rendelkezik. Tudja lakcímét, testvérei nevét, szülei foglalkozását, saját születési helyét, idejét.
- ✍ Ismeri és betartja környezetének közlekedésének legfontosabb szabályait, s a közelben lévő közintézményeket.
- ✍ Ismeri a színeket, azok világosabb, sötétebb árnyalatait.
- ✍ Képes két kiterjedést, vagy mennyiséget egymással egyenlővé, ugyanannyivá tenni, vagy valaminél kisebbet, kevesebbet, nagyobb, többet létrehozni.
- ✍ Helyesen használja a tö- és sorszámneveket.
- ✍ Tud 10-es számkörben bontani, részhalmazokat egyesíteni. Meg tudja állapítani, több, kevesebb vagy ugyanannyi-e.
- ✍ Helyesen használja a térbeli viszonyokat jelentő névutókat.
- ✍ A tárgyakat legalább 10-ig meg tudja számlálni, össze tudja hasonlítani mennyiség, nagyság, forma, szín szerint.

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

Kétnyelvűség a társadalmi és természeti környezet megismerésében:

Mivel a társadalmi és természeti környezet megismerése az óvodai lét minden pillanatát áthatja a maga tevékenységközpontú módszereivel, ez a terület biztosítja az egyik legtagabb teret a rendszeresen visszatérő kommunikációs helyzetekkel az utánzásra alapuló nyelvelsajátításhoz.

A gyermekek az elhangzott kéréseket, utasításokat megismerik, a legalapvetőbb szókapcsolatokat elsajátítják, egyéni fejlettségi szintjüktől függően alkalmazni tudják azokat.

Az óvónő segítse a gyermekek eligazodását lakóhelyükön, ismertesse meg a fontos középületeket, nevezetességeket.

Ismertesse meg a gyermekekkel szülőföldjük nemzeti és nemzetiségi hagyományait, tárgyi és szellemi értékeit.

9.5.Munka jellegű tevékenységek

A munkának fontos szerepe van a gyermekek személyiségének formálásában, az anyanyelvi nevelés és a közösségi nevelés hangsúlyozásával. A munkavégzéshez szükséges attitűdök és játékos, aktív jellege kapcsán az óvodáskorú gyermekek a munkát – éppúgy, mint a játékot – könnyedén, örömmel végzik, megértik játékos jellegét, de egyre inkább képesek különbséget tenni a kettő között. Megértik a munka szükségességét, értelmét, tapasztalják eredményét.

A munka végzése közben lehetőség nyílik a sokrétű tapasztalatszerzésre, a környezet megismerésére, hozzájárul a munkához szükséges készségek, értelmi képességek fejlődéséhez, a közösségi szokások, szabályok gyakorlásához, eközben a közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és a mások elismerésének egyik formája. Tudatos pedagógiai tervezést, szervezést kíván, amely a gyermekkel való együttműködést és pozitív értékelést feltételez. Lényeges, hogy az értékelés során a gyermek teljesítményét önmagához mérten kell értékelni. Kezdetben elsősorban önmagukért, majd a közösségért tevékenykednek, egymással való kapcsolatuk színesebbé, bensőségebbé válik. A munkavégzés során alakul a gyermek feladattudata, feladattartása, kitartása, akaratereje, figyelme, emlékezete, értelmi képességei, felelősségérzete, fejlődik értékelő képessége, önértékelése.

Célunk:

- Változatos munka jellegű tevékenységek során a gyermekekben fokozatosan alakuljon ki a munkához való pozitív hozzáállás, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, önállóság, akaraterő, kötelesség és felelősségvállalás alakításának eszközei, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.
- Ismerjék fel a környezetért, közösségért végzett munka szükségességét és fontosságát, érezzék tevékenységük következményeit is.
- Személyes példánkat követve a gyerekek tartsák tiszteletben, becsüljék meg mások munkáját is.

Feladataink:

- ✍ a munkavégzéshez szükséges biztonságos, nyugodt légkör kialakítása.

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

- ✗ a különböző típusú munka jellegű tevékenységek tervezése, s azok feltételének biztosítása,
- ✗ a munkaeszközök balesetmentes használatának, a legcélszerűbb fogásainak, azok helyes sorrendiségének megtanítása, figyelembe véve a gyermek egyéni sajátosságait,
- ✗ elegendő idő biztosítása a napirend során, figyelembe véve egyéni tempójukat,
- ✗ a gátlásos, visszahúzódoó gyermekek munkára való ösztönzése,
- ✗ a munkaeszközökkel okozható balesetek forrásaira nyomatékosan felhívni az óvodások figyelmét,
- ✗ a tevékenységekkel kapcsolatos higiénés és biztonsági szabályok megismertetése,
- ✗ biztosítani kell, hogy a szeretetteljes, bizalommal teli légkörben a gyermekek érezzék, hogy munkájuk fontos és számon tartják azt, érezzék a célért vállalt erőfeszítés szépségét és nehézségét is,
- ✗ új típusú tevékenységek (sütés, főzés, aszalás, gyertyaöntés, savanyítás) előkészítő és utómunkáinál való aktív közreműködés és segítségnyújtás, fokozott balesetveszély elhárítás,
- ✗ az óvodapedagógus pozitív, megerősítő értékelése alapozza meg a könnyed, vidám munkavégzést,
- ✗ fontos a szülői együttműködés, fel kell hívni a figyelmüket, hogy minél előbb szoktassák gyermeküket a saját személyükkel kapcsolatos, majd folyamatosan a bővülő teendők elvégzésére és az ehhez szükséges szülői figyelem, türelem, érdeklődés, segítség és dicséret fontosságára
- ✗ figyelembe véve állapotukat, szükség szerinti segítséggel, türelemmel vonja be az SNI-s gyermekeket a munka jellegű tevékenységekbe.

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység: az önkiszolgálás, a segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény- és állatgondozás.

9.5.2. A különböző típusú munka jellegű tevékenységek sajátosságai

- a) örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység
- b) a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek tulajdonságok mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság, alakításának fontos lehetősége.
- c) a közösségi kapcsolatok a kötelesség és felelősségvállalás alakításának eszközei a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő pozitív értékelést igényel.

- ✗ saját és közvetlen környezetével kapcsolatos munkák
- ✗ önkiszolgálás:
- ✗ testápolás
- ✗ étkezés
- ✗ öltözködés
- ✗ környezet rendjének megőrzése
- ✗ alkalmi munkák

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

- ✍ egyéni megbízatások
- ✍ közösségi munkák
- ✍ naposi munka
- ✍ kisebbek segítése
- ✍ élősarok gondozás
- ✍ növény esetleg állat gondozása.

9.5.2. Munkatevékenységek a különböző életkorokban

Az óvodáskor első felében (3-4 éves korban)

A saját magával és közvetlen környezetével kapcsolatos munkák önálló végzésére fokozatosan szoktatott kisgyermek ebben az életkorban már szükség szerinti segítséggel

- ✍ elvégzi a higiénés tevékenységeket és az önkiszolgálási teendőket
- ✍ az elővett eszközöket, játékokat, amivel játszott, maga után helyre rakja
- ✍ cselekvési vágyát felkeltve, biztatásra szívesen vállal a csoport életével kapcsolatos egyszerűbb feladatokat, kisebb megbízatásokat
- ✍ az óvodapedagógust figyelve fokozatosan ismerkedik és kapcsolódik be a teremben végzendő egyéb munkákba
- ✍ az élősarok (növények) gondozásába
- ✍ a csoportszoba kisebb átrendezésébe, ünnepi díszítésébe
- ✍ ismerkedik az évszaknak megfelelő udvari tevékenységekkel és bekapcsolódik azokba
- ✍ segít az udvari játékok elrakásában
- ✍ az udvar rendjének, tisztaságának megőrzésében (leesett papírok, és egyéb hulladék kidobása)
- ✍ a kert gondozásában (falevelek összegyűjtése, ültetés, locsolás, termések begyűjtése).

Az óvodáskor második felében (5-6-7 éves korban)

A gyermekek önállóan végzik az önmagukkal kapcsolatos higiénés és önkiszolgálási teendőket.

Amikor már készségszinten ismerik a munkafolyamat menetét, fogásait, fokozatosan megismerik, óvodáskor végére pedig igényesen és teljes önállósággal végzik a naposi munkát. Az asztalonként naponta választott napos az asztalt esztétikusan megteríti, étkezés közben segít az étel osztásában, a folyadék töltésében, étkezés után a terítőt összehajtja, a morzsát le- illetve összesöpri.

Ebben az életszakaszban folyamatosan, önként részt vesznek:

- ☐ a csoportszoba, illetve a mosdó és az öltöző rendjének, tisztaságának megőrzésében,
- ☐ az óvónő példáját követve szívesen segítenek a kisebbeknek, egymásnak és önként vállalnak részt a közösségért végzett munkában
- ☐ az élősarok ápolásában
- ☐ a foglalkozási eszközök kiosztásában, összeszedésében
- ☐ a csoportszoba átrendezésében
- ☐ együtt készülnek az ünnepekre, díszítik a csoportszobát, szeretteiknek ajándékot készítenek
- ☐ önállóan végeznek környezetszépítő munkát, segítenek az udvari játékok rendben- és tisztántartásában
- ☐ felügyelet mellett egyre önállóbban végzik a kert gondozását, magvetéstől a termések összegyűjtéséig
- ☐ részt vesznek a madáretetők készítésében, esetleg akvárium, illetve terrárium gondozásában, komposztálásban, udvarrészeink virágokkal való gazdagításában

- ☐ saját munkájukkal tudatosan hozzájárulnak környezetük alakításához és a természet óvásához
- ☐ részt vesznek a pl. sütésben, főzésben, aszalásban, lekvár főzésben, savanyításban stb.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- ☐ Szívesen dolgoznak társaikkal.
- ☐ Az eszközöket rendeltetésszerűen használják.
- ☐ Az általuk használt eszközöket a helyére teszik.
- ☐ Önállóan, igényesen végzik a naposi munkát.
- ☐ Örülnek, ha kötelességüket teljesítik.
- ☐ Szívesen vállalkoznak egyéni megbízatások elvégzésére.
- ☐ Szívesen közreműködnek a növények és állatok gondozásában, sütésnél, főzésnél, aszalásnál, lekvárkészítésnél stb.

10. SAJÁTOS NEVELÉSI ÉRTÉK – **Hagyományörzés, népszokások, ünnepek és jeles napok az óvoda életében**

Az óvodai nevelés során a hagyományörzésnek, az ünnepeknek és a jeles napoknak meghatározó szerepe van. A magyar népi kultúra megismertetése, megőrzése, átörökítése, a szülőföld és a haza iránti szeretet kialakítása, a népszokások, az ünnepek, a jeles napok az óvodai élet szempontjából nagy jelentőséggel bírnak. Erőteljes hatással vannak a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésére, viselkedésükre, magatartásformájukra. Az anyanyelvi nevelés kiemelt hangsúlyt kap. A különféle népi játékok, népi kismesterségek formálják esztétikai érzéküket, fogékonyságukat, a kultúra iránti igényüket, fogékonyságukat.

Célunk:

- ☐ A népszokások, néphagyományok megismertetésével, gyakorlásával a magyar népi kultúra megőrzésével, átörökítésével történő értékmentés.
- ☐ Természetben történő, élményekbe ágyazott közvetlen tapasztalatszerzéssel környezet- és egészségvédelem
- ☐ Otthonát, hazáját szerető közösségi ember, kinek mindennapját áthatják a hagyományok, tradíciók
- ☐ Játékszituációk, népi mozgásos játékok, a népi irodalom eszközeivel értelmi képesség, mozgásfejlesztés, anyanyelvi és zenei kultúra ápolás a gyermeki személyiségfejlesztésben
- ☐ A népi kismesterségek megismerése, megszerettetése, az alkotás öröme, a természetes szépség iránt való fogékonnyá válás
- ☐ A mindennapok hagyományaival, az ünnepek várásával, annak méltó megünneplésével érzelmi, erkölcsi, nevelés.
- ☐ Ismerjék meg és értsék a hagyományokhoz, ünnepekhez, jeles napokhoz kapcsolódó népi kifejezések, szavak, szófordulatok jelentését.
- ☐ A négy alapelemhez kapcsolódó szokások megismerésével, alkalmazásával a kreativitás

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

---

fokozása, kompetencia fejlesztése.

Feladataink:

- ☐ A magyar néphagyományok, népszokások mind teljesebb, fokozatos, folyamatos megismertetése.
- ☐ Az óvoda szűkebb és tágabb természeti és társadalmi jellemzőinek figyelembevétele.
- ☐ A játszódelutánok, hagyományőrző programok segítségével a családok aktív jelenlétére való törekvés (nyitottság, meghittség, hiteles, oldott légkör).
- ☐ A külső világhoz, környezethez szervesen illeszkedő élménybe ágyazott játék és mozgásközpontú tervezés.
- ☐ Játékokhoz kapcsolódó kis kézműveskedés, sokféle szerepformáló ügyességi játéklehetőség szervezése.
- ☐ A népi gyermekjátékok személyiségfejlesztő hatásainak minél jobb és tartalmasabb kihasználása.
- ☐ A népszokások, jeles napok, csoportshagyományok, mindennapok hagyományainak ütemezése a tervezésnél.
- ☐ Meghitt, érzelmekben gazdag hangulatok teremtése, az ünnepek fontosságának érzékeltetése.
- ☐ Az ünnepek „másságának” kiemelése (viselkedési kultúra, öltözködés, tolerancia).
- ☐ Megfelelő hely, idő, eszköz biztosítása az ünnepek előkészítéséhez, „megéléséhez”.
- ☐ Szorosabb kapcsolat kialakítása a népi kultúra intézményeivel (pl.: Néprajzi Múzeum, tájházak, Játzóházak, falumúzeumok).
- ☐ Nemzeti ünnepeinken (márc. 15., jún. 4., aug. 20., okt. 23.) a gyermekek fejlettségi szintjének megfelelő népi játékok (fiús katonáskodó szerep és ügyességi játékok, lányos körjátékok, az új kenyérhez, aratáshoz kötődő) népi kézműves foglalkozások tervezése.
- ☐ Az anyanyelvi nevelés során a népi kifejezések, szavak jelentésének megismertetése.
- ☐ Az irodalmi, ének-zenei nevelés során a népi irodalmi művek (mese, vers), népzenei anyagok, néptánc megismertetése.
- ☐ Vizuális, esztétikai érzék kialakítása
- ☐ A hagyományőrzéssel kapcsolatos kompetenciák erősítése.

Az óvodáskor végére elérhető szintek:

- ☐ Az adott tevékenységet csak a felnőttek tudják és élik meg a gyermekek előtt
- ☐ A felnőttek a gyermekekkel együtt tevékenykednek
- ☐ A gyermek önállóan tevékenykedik:
  - mondogasson szituációkhoz, szerepekhez kötött rigmusokat, szólásokat,
  - mondásokat, köszöntőket
  - énekeljen néhány hagyományos népdalt, dalos játékot
  - ismerjen 2-3 néptánc motívumot
  - ismerjenek egyéni fejlettségeiknek megfelelő, egyszerűbb kis kézműves technikát (pl. agyagozás, szövés, fonás, nemezelés, rongybabakészítés, gyöngyfűzés),
  - játsszanak igényeiknek (fiús, lányos), koruknak megfelelő népi gyermekjátékot
  - nevezzenek meg néhány kedvelt hagyományos vagy családi ünnepet
  - ismerjenek néhány ünnepi szokást (pl. karácsonyfa állítás, locsolkodás, gyertyagyújtás)
  - ismerjenek fel és nevezzenek meg egyszerűbb népi játékszer, hangszert

- ismerjenek néhány (2-3) népi bölcsességet, időjóslo, terményjóslo
- megfigyelést.

10.1. Hazaszeretetre nevelés, mint a hagyományörzés egyik fő feladata

Célunk:

- ☐ Értékmentő és közvetítő magatartás, amely a néphagyományok és népszokások, a népi, nemzeti értékek, a szülőföld megismerése és megszerettetése által követendő a gyermekek számára.

Az óvodapedagógus feladatai:

- ☐ A nemzeti kultúra, a nemzet eredményeinek hiteles közvetítése.
- ☐ A hagyományok, szokások, ünnepek élményszerű megélése által pozitív élményszerű viszony alakítása.
- ☐ A közelebbi (család, otthon) ill. a távolabbi környezet, a haza értékeinek tudatos és folyamatos megismertetése.
- ☐ Megfelelő hely, idő, alkalom megkeresése és kiaknázása a népi művészete nyújtotta élmények befogadására.

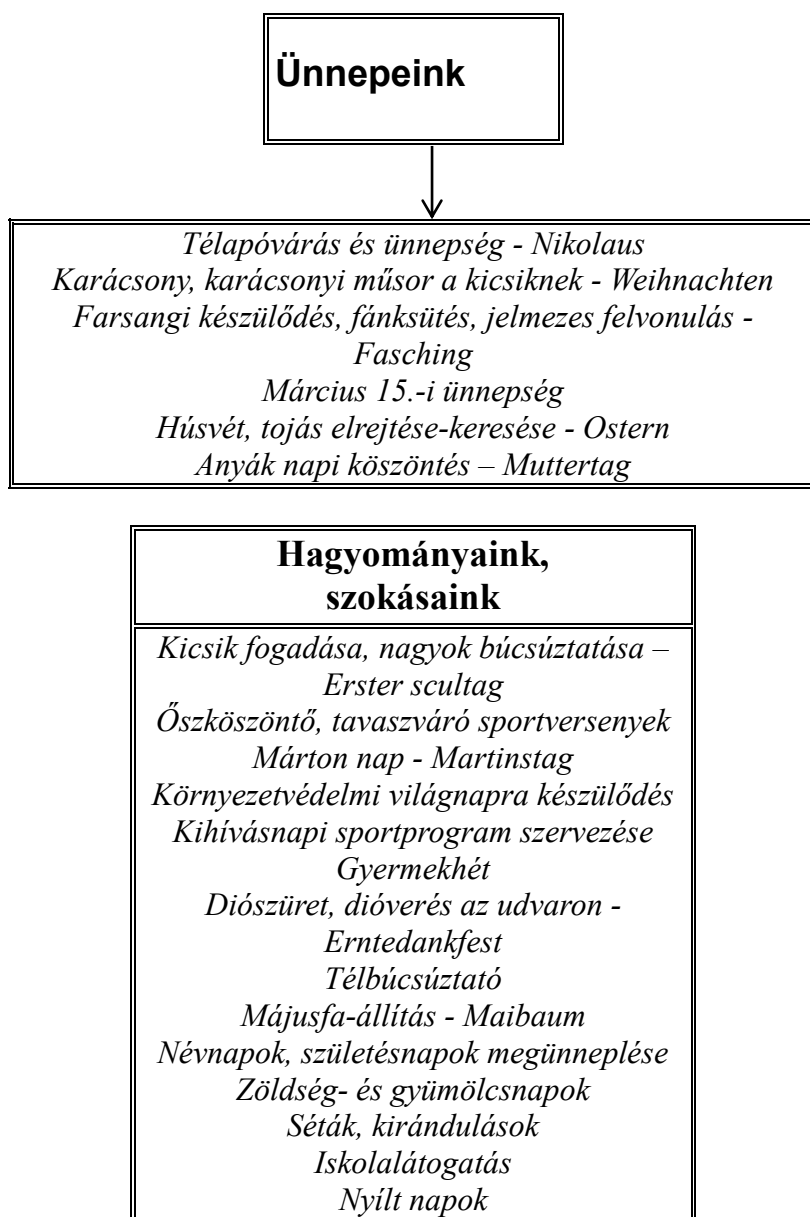
A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- ☐ A kisgyermek ismerje fel a nemzeti színeket, a magyar himnuszot, legyen tisztában az ehhez kapcsoló helyes viselkedési szokásokkal.
- ☐ Készítsen zászlót, kokárdát sokféle technikával.
- ☐ Ismerje fel térképen hazáját.
- ☐ Tudja, hogy hazáját Magyarországnak hívják és fővárosa Budapest.

10.2.

11. TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

A gyermek tanulási képességeinek kibontakozása és fejlesztése a teljes óvodai élet átfogó, folyamatos és alapvető folyamat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés alapján biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját. Az óvodapedagógus a tanulást biztosító feltételek megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, az óvodapedagógus által kezdeményezett párhuzamos tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

Az óvodai tanulás elsődleges **célja** az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése, amely elsősorban játékban integrált tevékenységekben, cselekvésekben valósul meg.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, a több érzékszervet foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- a) az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás szokások alakítása;
- b) a spontán játékos tapasztalatszerzés;
- c) a játékos, cselekvéses tanulás;
- d) a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés;
- e) az óvodapedagógus által irányított megfigyelésen, tevékenységeken keresztül megvalósuló tapasztalatszerzés, felfedezés;
- f) a gyakorlati probléma- és feladatmegoldás.

Célunk:

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során egyéni, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

Az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben természetes és szimulált környezetben, spontán helyzetekben, a különféle tevékenységek által történő témák kezdeményezése, illetve feldolgozása során a tanulás folyamatában a gyermekek különféle képességei pozitív irányba alakuljanak, személyiségük harmonikusan fejlődjenek. A tanulási zavarok megelőzése, enyhítése, a gyermekek képességeinek differenciált fejlesztése révén felzárkóztatásuk, az esélyegyenlőség biztosítása valamennyi gyermek számára.

A kreativitás előtérbe helyezése, a kompetenciaérzés kialakítása.

Feladataink:

- ☐ Tudatos, tervszerű felkészülés a témakörök folyamatának feldolgozására lineáris és koncentrikus szempontból
- ☐ a gyermek közvetlen, valamennyi érzékszervét érintő tapasztalás lehetőségének biztosítása
- ☐ spontán, játékos tapasztalatszerzés lehetőségeinek kiaknázása
- ☐ változatos tevékenységek szervezése
- ☐ a gyermekek cselekvő aktivitásának elérése, változatos motivációs eszközök biztosítása
- ☐ a tanuláshoz szükséges feltételek biztosítása (hely, idő, eszköz)
- ☐ a gyermekek számára a tanulás legmegfelelőbb szervezeti formájának megválasztása
- ☐ a tanulási zavarok felismerése, a gyermekek differenciált fejlesztése szakemberek együttműködésével, különös tekintettel az SNI-s, BTMN-es, HHH-s és HH-s gyermekekre,
- ☐ a tanulás folyamatában a komplexitásra törekvés,
- ☐ a "mikrocsoportos foglalkozások" – játékos tevékenységek, "kísérletezés" lehetőségének biztosítása, különböző készségek, képességek, jártasságok egyéni, differenciált fejlesztése,
- ☐ az anyanyelvi fejlesztés.

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

Az ismeretszerzés a gyermek egész napját átszövi, hiszen a játék, munka gondozási feladatok ellátása során is újabb tapasztalatokat szereznek, a folyamatot mégis gondosan meg kell terveznünk és szerveznünk.

Ez a csoport összetétele, képességi szintje, a feldolgozandó anyag és az óvónő attitűdje alapján történhet kötött és kötetlen formában.

A kötött formában szervezett ismeretnyújtás esetében különös gondot fordítunk az érdeklődés felkeltésére, a játékoság megőrzésére, hiszen az a belső indíttatás alapja. Így a gyermekek örömmel vesznek részt a tevékenységekben, az általunk kitűzött cél elérésére törekszenek.

A kötetlen jellegű kezdeményezéseken is az a célunk, hogy kellő motiváltság mellett minél több gyermek kapcsolódjon be, a lehető leghatékonyabb módon tudjuk átadni az ismereteket.

Általunk szívesen alkalmazott szervezési forma a mikro csoportos foglalkozás, amely a gyermekeknek szabad választási lehetőséget kínál a tevékenységbe való bekapcsolódásra. Társaikkal együttműködve, egymást segítve gyakorolják azokat

11.1. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

1. A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

2. Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:

a) A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségleteit kielégítését szándékosan irányítani képes.

b) A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

3. A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermeknél

a) az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,

b) megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

---

c) a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

4. Az egészségesen fejlődő gyermek

a) érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat, azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,

b) elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

5. Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

6. A szociálisan érett gyermek:

a) egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését,

b) feladattudata kialakulóban van, és ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb – szükség szerint kreatív – elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

7. A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.

8. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettség.

9. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- ☐ részt vesz a kezdeményezéseken, foglalkozásokon,
- ☐ aktívan bekapcsolódik a tevékenységekbe;
- ☐ képességeihez mértén, helyesen válaszol a feltett kérdésekre;
- ☐ ismeretei önmagukhoz képest bővülnek, képességei fejlődnek;
- ☐ kreativitásuk, kifejező képességük fejlődik, ismereteik bővülnek;
- ☐ az önmegvalósításhoz szükséges kulcskompetenciák felszínre kerülnek.

12. A KÉPESSÉGFEJLESZTÉS PREVENTÍV ÉS KORREKTÍV FORMÁI

„A gyermek joga, hogy képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön. „

A pszichikus funkciók fejlődésében döntő fontossággal bírnak az **érzékeny életkori szakaszok**, amelyekben egy-egy funkció a legintenzívebben fejlődik. Ha egy képesség fejlődésének érzékeny szakaszában megfelelő mennyiségű és minőségű inger éri az idegrendszert, az adott területen ugrásszerű változás játszódik le. A funkciók gyakorlása segíti az újabb és differenciáltabb idegkapcsolatok kialakulását.

Minimális idegrendszeri károsodás vagy megkésett, lelassult idegrendszeri érés esetén az időben alkalmazott ingerhatásokkal még nagyobb eséllyel rendezhetők a funkciózavarok és helyreállhat a normál fejlődés.

Az írás-, olvasás-, számolás elsajátításához szükséges képességek, készségek, pszichikus funkciók intenzív fejlődése az óvodáskorra tehető. A funkciók egyensúlya, működésük integrációja hat-hét éves korig kialakul, ami azt jelenti, hogy **az iskolai tanulási nehézségek megfelelő óvodáskori fejlesztőmunka segítségével megelőzhetők, súlyosságuk csökkenthető.**

Az egyénre szabott, preventív és korrektív jellegű differenciált fejlesztés nagymértékben hozzájárul a sikeres iskolakezdéshez.

12.1. Prevenció (megelőző fejlesztés)

Célunk, hogy az óvodai nevelésbe ágyazva, az alap kultúrtechnikák (írás, olvasás, számolás) elsajátítását megalapozó képességek fejlesztésével megelőzzük a tanulási zavarok kialakulását. Célunk továbbá a sikeres iskolakezdés.

Az óvodapedagógus feladatai:

- minden gyermek kapja meg a fejlődéséhez szükséges segítséget
- a kötetlen és szervezett mozgásos tevékenységek által összerendezett, koordinált mozgás kialakítása, a téri tájékozódás, a testséma fejlesztése
- a külső világ tevékeny megismerése, ill. a gyermekeknek felkínált tevékenységek során sokrétű tapasztalatszerzés lehetőségének biztosítása, ezáltal az érzékelés – észlelés intenzív fejlesztése,
- a mozgás, látás, hallás, tapintás útján szerzett információk összekapcsolása – a keresztcsatornák fejlesztése
- az anyanyelvi nevelés, és a mese – vers által a verbális készségek – artikuláció, helyes mondatalkotás, beszédészlelés, és beszédmegértés, verbális emlékezetének, képzelőerejének, belső képi világának – fejlesztése, szókincsbővítés, helyes mondatalkotás kialakítása,
- az ének-zenei neveléssel a hallási differenciálás és a ritmusérzék fejlesztése,
- a rajzolás, mintázás, kézimunka tevékenységei által a finommotorika, a szem-kézkoordináció, és a vizuális észlelés fejlesztése,

- a figyelem és az emlékezet fejlesztése,
- a változatos játéklehetőségek felkínálása és megteremtése, hogy érvényesülhessen a játék személyiségformáló, képességfejlesztő hatása,
- a gyermeki képességek fejlődésének folyamatos megfigyelése és nyomon követése
- a gyermekek egyéni fejlődési ütemét figyelembe véve a differenciált képességfejlesztés megvalósítása.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- mozgása összerendezett
- laterális dominanciája kialakul
- fejlett testsémával rendelkezik
- térben, síkban jól tájékozódik
- képes pontos és differenciált vizuális-akusztikus észlelésre, differenciálásra
- képes a zöngés- zöngétlen mássalhangzók, a rövid – hosszú beszédhangok megkülönböztetésére
- képes a látott, hallott, tapintott információk összekapcsolására
- rövid idejű vizuális emlékezete fejlett
- rövid idejű verbális emlékezete fejlett
- kialakult a szabályos ceruzafogás
- fejlett szem-kéz koordinációval rendelkezik
- vonalvezetése folyamatos, képes iránytartásra
- feladattudata, feladattartása kialakult
- képes 10-15 perces szándékos figyelemre
- hangképzése tiszta
- számfogalma tízes körben kialakult.

12.2. Korrekció

Célunk:

- ☐ az életkori szinthez képest visszamaradt funkciók és részképességek fejlődése
- ☐ a fejlesztő munka által a lehetséges tanulási zavarok kialakulásának megelőzése ill.
- ☐ ***az esetlegesen később kialakuló tanulási zavar súlyossági fokának csökkenése***
- ☐ differenciált fejlesztéssel-neveléssel a gyermek önmagához képest maximumára fejlődjön
- ☐ hogy a gyermekek, különös tekintettel a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekekre az óvodai közösségbe beilleszkedjenek, személyiségük pozitív irányba alakuljon, az iskolai tanulást megalapozó részképességeik fejlődjenek.

12.3. Fejlesztő Team

A részképesség gyengeséggel küzdő, organikus éretlen, lelassult, megkésett fejlődést mutató, ill. beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztése team-munkában történik. A fejlesztést végző szakemberek az óvodapedagógusokkal és egymással folyamatosan konzultálva végzik munkájukat. Rendszeresen konzultációs alkalmat, esetmegbeszéléseket tartanak, amelyen nyomon követik a gyermekek fejlődését, meghatározzák a fejlesztéssel kapcsolatos további teendőket.

A Fejlesztő team tagjai: az igazgató, a igazgatóhelyettesek, a fejlesztő pedagógus, a logopédusok, az óvodapszichológus, fejlesztésben részt vevő óvodapedagógusok.

Cél:

- a Fejlesztő Team segítségével az óvodán belüli ok szerinti egyéni differenciált fejlesztés kiszélesítése, hátrányok csökkentése.

Feladat:

- Az átlagtól eltérő részképesség-gyenge, organikus éretlen gyermekek differenciált fejlesztése, felzárkóztatásuk.
- A BTMN-es szakvéleménnyel rendelkező gyermekek kognitív, motoros fejlesztése, illetve más szakvéleménnyel rendelkező gyermekek ellátása, gondozása, nevelése, képességeik differenciált szakszerű fejlesztése óvodán belül.

Konzultáció: a gyermekek fejlődésének nyomon követése érdekében óvodapedagógusokkal, szakemberekkel, szülőkkel.

Konzultáció, esetmegbeszélés ideje: havonta egy alkalommal, illetve szükség szerint esettől függően.

A fejlesztőpedagógus, az óvodapszichológus és a logopédus feladatai:

- a nagycsoportos gyermekek tanév eleji szűrése a szülők beleegyezésével a tanulási képességeket megalapozó funkciók felmérése céljából
- az óvodapedagógus, vagy a szülő kérésére a kis-, középső csoportos gyermekek vizsgálata
- a szűrőtevékenység során a jelző tünetek korai felismerésével az alábbi lehetséges zavarok, elmaradások az idegrendszer érése során motoros, pszichés, kognitív, szociális területen jelentkező eltérő, lelassult, megkésett fejlődés korai kiszűrése:
  - részképesség-gyengeség
  - megkésett, lelassult idegrendszeri érés
  - diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia veszélyeztetettség
  - figyelemzavar
  - impulzivitás
  - megkésett beszédfejlődés
  - pöszeség, dadogás, hadarás, orrhangzós beszéd, beszédértés, beszédészlelés elmaradás gyengeség
  - a nem megfelelő szociokulturális közeg miatt adódó ismerethiány, képességbeli elmaradás.
- Az óvodapedagógusokkal konzultálva javaslattétel a részképesség gyengeséget mutató gyermekek fejlesztésére, szükség esetén további speciális vizsgálatok elvégzésére

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

(pszichológiai gyógypedagógiai vizsgálat a XVI. kerületi Szakszolgálatban, neurológiai, audiológiai, fül-orr - gégészeti vizsgálat, szakértői bizottság vizsgálata), ill. kiegészítő speciális mozgásterápiára (TSMT, Alapozó Terápia, DSGM (Dévény-terápia), BERA, Ayres)

- az érintett gyermekek szüleinek tájékoztatása fogadóóra keretében a szűrés eredményéről, a fejlesztés szükségességéről, véleményük, beleegyezésük kérése
- az egyénre szabott célirányos fejlesztés megtervezése (a fejlesztés iránya, mértéke, ideje, módja)
- valamely részfunkcióban elmaradást mutató gyermekek fejlesztése egyéni vagy kiscsoportos formában – a fejlesztőpedagógus végzi
- beilleszkedési, tanulási magatartási nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztése a XVI. kerületi Szakszolgálat szakvéleménye alapján, egyéni fejlesztési terv készítése - a fejlesztőpedagógus végzi
- beszédhibás gyermekek logopédiai fejlesztése – a logopédus végzi.

A fejlesztés során az alábbi elvek, szempontok figyelembevétele:

- személyes, bizalomra épülő kapcsolat, elfogadó attitűd
- oldott légkör, amelyben a gyermek jól érzi magát
- nyugodt környezet megteremtése
- a gyermeki motiváltság, aktivitás elérése
- a gyermeki spontaneitás figyelembevétele
- játékoság
- a gyermek meglévő fejlettségi szintjére építő, de a következő lépcsőfokot megcélzó feladatok biztosítása
- idő és lehetőség a funkciók gyakorlására és stabilizálására
- pozitív megerősítés
- fokozatosság
- komplexitás
- gazdag mozgásos tapasztalatszerzés biztosítása, a mozgás transzferhatásainak kihasználása
- az észlelés és a keresztcsatornák intenzív fejlesztése
- a tevékenységek, a cselekvés tudatosítása-verbalitás
- a fejlesztett gyermekek körében a tanév végén kontrollvizsgálat elvégzése, a képességek fejlődésének mérésére
- fejlesztési terv készítése, fejlesztési napló vezetése.

A szűrésbe és fejlesztésbe bekapcsolódó óvodapedagógusok feladatai:

- A speciális szűrő eljárások (Állapot és Mozdásvizsgáló Teszt, Sindelar- vizsgálat, GMP-teszt) felvételére kiképzett óvodapedagógusok a fejlesztő pedagógus irányításával részt vesznek a szűrésben és a kontrollvizsgálatok végzésében
- a pedagógus továbbképzés keretében speciális képzettséget szerzett óvodapedagógusok (pl. fejlesztőpedagógus másoddiploma, Tervezett Szenzomotoros Tréning) a fejlesztő pedagógus irányításával bekapcsolódnak a fejlesztő munkába (mozgásfejlesztés, grafomotoros fejlesztés/
- részt vesznek a fejlesztő team konzultációs alkalmain, folyamatos kapcsolatot tartanak a fejlesztő pedagógussal, az általuk fejlesztett gyermekek óvodapedagógusaival

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

- tájékoztatják a szülőt a gyermek fejlődéséről az általuk vezetett foglalkozáson.

Az óvodapedagógusok feladatai:

- a részképesség gyengeséggel küzdő gyermekek, ill. a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek csoporton belüli, differenciált fejlesztése a gyermekkel foglalkozó szakemberek javaslatai alapján
- elfogadó, empátias, toleráns nevelői magatartás megvalósítása
- a gyermek önbizalmának erősítése, sikerélményhez juttatása, pozitív, ösztönző nevelői attitűddel
- folyamatosan konzultálnak a gyermek fejlesztését végző szakemberekkel, óvodapszichológussal
- fejlődési dokumentumok vezetése.

Az óvodapszichológus feladatai

- Az intézmény alkalmazásában álló óvodapszichológus segíti az óvodapedagógusok és fejlesztő szakemberek munkáját
- megfigyeli a gyermekeket az óvodai csoportban
- tanácsaival segíti az óvodapedagógusokat, különösen a beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek esetében
- konzultációs alkalmakat biztosít a szülők részére
- részt vesz a fejlesztő-team esetmegbeszélésein
- kapcsolatot tart az igazgatóval.

A fejlesztő és logopédiai munka várható eredménye a nevelési év végére:

- a nevelési év végén elvégzett kontrollvizsgálaton a gyermekek elmaradt képességeiben és az organikus éretlenség terén fejlődés mérhető és tapasztalható mind motoros, mind pszichés-kognitív, mint szociális téren is
- figyelem, feladattudat, feladattartás javul
  - beszédhibája megszűnik, vagy javul.

<i>Motoros</i>	<i>Pszichés-kognitív</i>	<i>Szociális területek</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Hangképzés, helyes artikuláció, • mozgáskoordináció, • egyensúlyérzék, • motoros mintamásolási készség, • finommotorika, grafomotorika, új mozgások megtanulásának képessége megfelelő,	<ul style="list-style-type: none"> • Belátáson, tapasztalatokon alapuló, analógiás, elemei-fogalmi gondolkodás, • vizuális-akusztikus figyelem, • egyidejű többcsatornás figyelem, • vizuális-akusztikus-	<ul style="list-style-type: none"> • Jó kapcsolatteremtési készség úgy a felnőttekkel, mint a gyermekkel, • viselkedésszervezés, viselkedési kontrollfunkciók kielégítő működése, • szabálytudat, szabálykövetés, szabályelfogadás, • feladattudat, feladattartás megfelelő,

	<ul style="list-style-type: none"> • szeriális emlékezet, • testvázlat, térbeli tájékozódás, térbeli orientáció, lateralitás, • vizuális, akusztikus, proprioceptív, egyensúly észlelés, • intermodális kódolás, • értés, észlelés, helyes mondatszerkesztés, helyes artikuláció, szókincs megfelelő. • A laterális dominancia kialakult. 	<ul style="list-style-type: none"> • biztonságos kötődés-leválás, • zökkenőmentes beilleszkedés.
--	---	--

A fejlesztések hatására a gyermekek döntő többsége eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.

13. A KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ, SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK INTEGRÁLT NEVELÉSE

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésének törvényi háttere:

Óvodánk a körzetünkbe tartozó kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság esetén halmozottan fogyatékos, vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő, a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésében vesz részt. **Ők az illetékes szakértői bizottság javaslata alapján kerülhetnek intézményünkbe. Csoportonként max. 1 – 2 fő sajátos nevelési igényű gyermek nevelhető. A sajátos nevelési igényű gyermeket a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján kell a csoportlétszámban számításba venni.**

Alapelvek

1. A sajátos nevelési igényű gyermekek családi nevelését, a közösségbe való beilleszkedését elősegítheti a többi gyermekkel együtt történő integrált nevelésük. A sajátos nevelési igényű gyermekek normál közösségben történő nevelése a gyermekek személyiségfejlődésében pozitív változást eredményezhet, amely későbbi életükre is kihat, miközben megalapozza, az egymáshoz való viszonyulást. A sikeres óvodai beilleszkedés elősegítheti a későbbi iskolai és társadalmi integrációt is.

2. Az Óvodai nevelés országos alapprogramjában meghatározott nevelési, fejlesztési tartalmak, minden gyermek számára szükségesek. Az óvodai nevelés a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik. A nevelés hatására a különleges bánásmódot igénylő kisgyermeknél is fejlődik az alkalmazkodó készség, az akaraterő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés.

3. A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelését biztosító óvoda az óvodai nevelési program elkészítésénél figyelembe veszi a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvét.

4. A sajátos nevelési igényű gyermek integrált nevelése olyan team munkában kialakított és szervezett nevelési folyamatban valósul meg, mely az egyes gyermekek vagy gyermekcsoport igényeitől függő eljárások (időkeret, eszközök, módszerek, terápiák) alkalmazását teszi szükségessé. A sajátos nevelési igényű gyermekek speciális fejlesztését végző szakemberek egymással, az igazgatóval, az óvodapszichológussal és az óvodapedagógusokkal folyamatosan konzultálva végzik munkájukat. Havonta egyszer konzultációs alkalmat tartanak, esetmegbeszélést, a tapasztalatok egyeztetése során. Ezáltal nyomon követik a sajátos nevelési igényű, ill. a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a halmozott részképesség-gyengeséggel bíró gyermekek fejlődését, meghatározzák a fejlesztésükkel kapcsolatos további teendőket.

5. A habilitációs, rehabilitációs egyéni és/vagy csoportos fejlesztés gyógypedagógiai kompetencia. Az adott gyermek fejlesztési stratégiájának kialakítását a gyermek különleges igényéhez igazodó szakképzettséggel rendelkező, az integrált fejlesztésben tapasztalatokkal rendelkező gyógypedagógus, terapeuta segíti. Munkáját szükség esetén kiegészítheti az óvodai fejlesztőpedagógus elsősorban a mozgásfejlesztés területén.

Kerületünkben a sajátos nevelési igényű gyermekek szakértői véleményben megfogalmazott habilitációs, rehabilitációs fejlesztését a **XVI. kerületi Margaréta Óvoda alkalmazásában álló gyógypedagógus hálózat szakemberei látják el.**

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, **nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását,** illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

A habilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők

- a) A sajátos nevelési igény típusa, súlyossága.
- b) A sajátos nevelési igény kialakulásának, diagnosztizálásának és a speciális ellátás megkezdésének ideje.
- c) korai fejlesztésben és gondozásban részesült gyermek esetében a korai időszak fejlődésmenete
- d) A gyermek
  - életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei,
  - képességei, kialakult készségei,
  - kognitív funkciói, meglévő ismerete,
  - családi háttere.

Mindezek alapján a fejlesztés magába foglalja a vizuális, akusztikus, taktilis, mozgásos észlelés folyamatait, a motoros képességek, a beszéd- és nyelvi készségek és az értelmi képességek fejlesztését. Az egyes fogyatékosági típusok függvényében más-más terület kap nagyobb hangsúlyt.

6. A fejlesztés szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert minden esetben a gyermek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg. A gyermek terhelhetőségét biológiai állapota, esetleges társuló fogyatékosága, személyiségjegyei befolyásolják

7. A gyermek iránti elvárásokat sajátos nevelési igényének jellege, súlyosságának mértéke határozza meg, az elvárások igazodjanak a gyermekek fejlődésének üteméhez

8. Az óvodai nevelőmunka során figyelemmel kell lenni arra, hogy a különleges bánásmódot igénylő kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését az elfogadó, az eredményeket értékelő környezet segíti

9. Sikerkritériumnak a gyermekek beilleszkedése, egyenlő hozzáférése a foglalkozásokhoz, önmagához mért fejlődése tekinthető.

Célunk:

- hogy a szakértői bizottságok javaslata alapján a különleges bánásmódot igénylő, a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek a normál óvodai közösségbe beilleszkedjenek,
- az óvodai nevelés és a gyermek állapotának, a sajátos nevelési igény típusának megfelelő fejlesztés hatására a gyermek képességei önmagához képest pozitív irányba fejlődjenek, személyisége pozitív irányban alakuljon,
- a sajátos nevelési igényből eredő hátrányok mértéke mérséklődjön,
- a normál fejlődésmenetű gyermekek és a sajátos nevelési igényű gyermekek megismerjék és elfogadják egymást, alakuljon ki közöttük kommunikáció, amely megalapozza a későbbi társadalmi integrációt.

Az igazgató feladata:

1. A szükséges személyi feltételek biztosítása:

- ☞ a gyermek szakvéleménye alapján felveszi a kapcsolatot a gyógypedagógus hálózatot

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

működtető XVI. kerületi Margaréta Óvoda vezetőjével, írásban kéri a gyermek számára a szakértői véleményben előírt fejlesztésekhez szakképzettséggel rendelkező utazó gyógypedagógus kiküldését.

- ✍ Az óvodapedagógusok és a szakemberek munkáját az óvoda személyi lehetőségeitől és az integrált gyermekek számától, állapotától függően segítheti a pedagógiai asszisztens.

2. A szükséges tárgyi feltételek biztosítása:

- ✍ szakirodalom beszerzése, továbbképzéseken való részvétel támogatása,
- ✍ speciális eszközök beszerzése (mozgásfejlesztő eszközök, fejlesztő eszközök, játékok, stb.).

Sajátos nevelési igényű gyermek felvételi kérelme esetén **kapcsolat** kialakítása az illetékes szakértői bizottságokkal; **tájékozódás** a gyermek állapotáról, a vizsgálati eredményekről, a szakértői bizottságok által tett javaslatokról.

Konzultáció, kapcsolattartás az alábbi szakemberekkel és intézményekkel:

- ✍ a sajátos nevelési igényű gyermekekkel foglalkozó utazó gyógypedagógussal,
- ✍ fejlesztőpedagógussal, óvodapszichológussal,
- ✍ egészségügyi intézményekkel, orvossal, védőnővel,
- ✍ XVI. kerületi Margaréta Óvodával, szakértői bizottságokkal, XVI. kerületi Szakszolgálattal, és Gyermejkölési Szolgálat szakembereivel,
- ✍ a gyermeket befogadó iskola vezetőivel, pedagógusaival,
- ✍ az óvodában dolgozó szakemberek team-munkájának összehangolása, koordinálása, aktív közreműködés, esetmegbeszélés, szükséges intézkedések megtétele,
- ✍ fejlesztéssel kapcsolatos dokumentumok ellenőrzése.

A gyógypedagógus feladatai:

- A Szakértői Bizottság szakértői véleménye és javaslatai alapján végzi a gyermek habilitációs, rehabilitációs fejlesztését
- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését, figyelemmel kíséri a gyermek haladását,
- javaslatot tesz gyógypedagógia-specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására, az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra, a gyermek igényeihez igazodó környezet kialakítására
- segítséget nyújt a szükséges speciális (segéd) eszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzés lehetőségéről,
- együttműködik az óvodapedagógusokkal, figyelembe veszi a gyermekkel foglalkozó óvodapedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait,
- segít a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolásában,
- kapcsolatot tart az igazgatóval, fejlesztő pedagógussal, óvodapszichológussal,
- kapcsolatot tart a szülővel a rehabilitáció sikerességét szolgáló ismeretek átadásával,
- részt vesz a befogadó közösség felkészítésében,
- részt vesz az óvodai foglalkozások és tevékenységek adaptációjában.

A fejlesztő pedagógus feladatai

- A gyermek fejlesztési terve alapján, szükség szerint bekapcsolódik a gyermek fejlesztésébe /mozgásterápia, grafomotoros fejlesztés/
- munkáját a gyógypedagógussal összehangoltan végzi,
- konzultál a gyógypedagógussal, óvodapedagógusokkal, óvodapszichológussal,

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

---

igazgatóval,

- kapcsolatot tart a szülővel,
- a fejlesztődokumentumokat vezeti,
- a Fejlesztő Team-ben aktívan közreműködik.

Az óvodapedagógus feladatai:

- elfogadó, empátias, toleráns nevelői magatartás megvalósítása
- személyes példaadással, beszélgetéssel annak elősegítése, hogy a gyermekekben kialakuljon a másság természetesnek tekintése és elfogadása, a másik ember pozitív tulajdonságainak értékelése, az empatikus, elfogadó és segítő magatartás
- a gyermek sajátos fejlődésmenetének figyelembevételével az egyéni bánásmód és a differenciált képességfejlesztés megvalósítása
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez,
- egy-egy nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres,
- folyamatos kapcsolattartás és konzultáció a sajátos nevelési igényű gyermek speciális fejlesztését végző szakemberekkel (gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, óvodapszichológus)
- a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba
- az utazó gyógypedagógus fejlesztési terve alapján egyéni fejlesztési tervet készít
- a gyermek fejlődéséről szóló dokumentumok vezetése (fejl. lap)
- tájékoztat a gyermek fejlődéséről.

Az óvodapszichológus feladatai

- az óvodapszichológus segíti az óvodapedagógusok és fejlesztő szakemberek munkáját
- megfigyeli a gyermekeket az óvodai csoportban
- tanácsaival segíti az óvodapedagógusokat, különösen a beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek esetében
- konzultációs alkalmakat biztosít a szülők részére
- közreműködik a Fejlesztő team esetmegbeszélésein
- kapcsolatot tart az igazgatóval.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- a gyermek saját lehetőségeihez képest alkalmazkodik az óvodai közösséghez
- elfogadja társait és megpróbál alkalmazkodni a felnőttek kéréséhez
- az óvodai szokásrendnek megfelelően megpróbál a különféle tevékenységekben részt venni
- képességei önmagához képest pozitív irányba fejlődnek
- mérséklődik a sajátos nevelési igényből eredő hátrány mértéke.

13.1. A különleges bánásmód típusából eredő speciális célok és feladatok

A.) A beszéd fogyatékos gyermekek integrált nevelése

A beszéd fogyatékos gyermek integrált nevelése az Országos Beszédvizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság javaslata alapján történik.

A szükséges speciális fejlesztést az utazó logopédusok végzik. (szükség esetén fejlesztőpedagógus bevonásával.)

Célunk:

- hogy a beszéd fogyatékos gyermek az óvodai közösségbe beilleszkedjen
- beszédfélelme oldódjon
- az óvodai nevelés és a speciális fejlesztés eredményeképpen a gyermek nyelvi kifejező készsége fejlődjön, szókincse bővüljön, beszédállapota javuljon.

A logopédusok feladatai:

- a Szakértői Bizottság diagnózisa alapján végzi a beszéd fogyatékos gyermek speciális terápiáját /a beszéd alaki, tartalmi fejlesztése, komplex részképesség fejlesztés
- a szakértői véleményben meghatározott fejlesztési területek figyelembevételével egyéni fejlesztési tervet készít
- konzultál az igazgatóval, óvodapedagógusokkal, és a Fejlesztő Team tagjaival
- tájékoztatást és tanácsot ad a szülők részére
- a Fejlesztő Team munkájában közreműködik.

A fejlesztőpedagógus feladatai:

- Az utazó logopédussal összehangoltan szükség szerint végzi a beszéd fogyatékos gyermek mozgásfejlesztését, ill. grafomotoros fejlesztését
- konzultál a logopédussal, óvodapedagógusokkal, a Fejlesztő Team tagjaival
- kapcsolatot tart a szülőkkel
- a fejlesztő dokumentumokat vezeti
- a Fejlesztő Team munkáját vezeti

Az óvodapedagógus feladatai:

- a beszédfélelem oldása, a kudarcot, szorongást okozó helyzetek elkerülése
- a gyermeket bátorítja a logopédus által kialakított beszédhangok használatára
- lehetőséget biztosít a sokoldalú érzékelésre-észlelésre (mozgás, látás, hallás, tapintás), az érzéketli tapasztalatok összekapcsolására
- biztosítja a részképességek differenciált fejlesztését az óvodai csoporton belül a játék, a mozgás, a kommunikáció tevékenységeiben
- elősegíti a gyermek sikerélményhez juttatását
- az utazó logopédus tanácsait alkalmazza a gyermekkel való foglalkozás során
- a gyermekek fejlődéséről szóló dokumentumokat vezeti (fejlesztési lap)
- konzultál a szakemberekkel.

Az óvodáskor végére várható fejlődés:

- az óvodai közösségbe a lehetőségek szerint optimálisan beilleszkedett
- kommunikációs készsége fejlődik
- a gyermek beszédállapota javul: szókincse bővül, nyelvi kifejezőkészsége fejlődik, a beszéd tartalmi és alaki hibái mérséklődnek.

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

B.) Mozgásszervi fogyatékos gyermekek integrált nevelése

A mozgásszervi fogyatékos gyermek integrált nevelése az Országos Mozcászvizsgáló és Javító Szakértői és Rehabilitációs Bizottság javaslata alapján történik.

A szükséges speciális fejlesztést a gyógypedagógiai hálózat gyógypedagógusa végzi.

Célunk:

- hogy a mozgásszervi fogyatékos gyermek az óvodai közösségbe beilleszkedjen
- mozgása fejlődjön
- az óvodai nevelés és a speciális fejlesztés eredményeképpen mozgásállapota javuljon.

A gyógypedagógus feladatai:

- a Szakértői Bizottság diagnóza alapján, végzi a mozgásszervi fogyatékos gyermek speciális terápiáját / komplex mozgásfejlesztés/
- a szakértői véleményben meghatározott fejlesztési területek figyelembevételével egyéni fejlesztési tervet készít
- konzultál az igazgatóval, óvodapedagógusokkal,
- tájékoztat és tanácsokat ad a szülők részére

Az óvodapedagógus feladatai:

- figyel a kudarcot, szorongást okozó helyzetek elkerülésére
- a gyermeket bátorítja a gyógypedagógus által kialakított mozgások, mozgásformák végzésére
- lehetőséget biztosít a sokoldalú érzékelésre-észlelésre (mozgás, látás, hallás, tapintás), az érzéketli tapasztalatok összekapcsolására
- biztosítja a részképességek differenciált fejlesztését az óvodai csoporton belül a játék, a mozgás, a kommunikáció tevékenységeiben
- elősegíti a gyermek sikerélményhez juttatását
- a gyógypedagógus tanácsait alkalmazza a gyermekkel való foglalkozás során
- a gyermekek fejlődéséről szóló dokumentumokat vezeti (fejlesztési lap)
- konzultál a szakemberekkel.

Az óvodáskor végére várható fejlődés:

- az óvodai közösségbe a lehetőségek szerint optimálisan beilleszkedett
- mozgás készsége fejlődik
- a gyermek mozgásállapota javul.

C.) Az értelmi fogyatékos gyermekek integrált nevelése

Értelmi fogyatékos gyermekek integrált nevelésére a Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság tesz javaslatot.

Speciális fejlesztésüket az értelmi fogyatékosra szakosodott gyógypedagógus végzi szükség esetén a logopédus és a fejlesztőpedagógus bevonásával.

Célunk:

- hogy az értelmi fogyatékos gyermek megismerkedjen a közösségi szokásokkal és

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

---

megpróbáljon alkalmazkodni azokhoz

- az óvodai nevelés és a speciális fejlesztés eredményeképpen önmagához képest fejlődjön figyelme, emlékezete, gondolkodása, szociális magatartása

Az értelmi fogyatékosokra szakosodott gyógypedagógus feladatai:

- a gyermek értelmi képességeit speciális módszerekkel fejleszti
- a Szakértői Bizottság diagnózisa alapján, a szakvéleményben meghatározott fejlesztési területek figyelembevételével egyéni fejlesztési tervet készít
- javaslatot tesz kiegészítő fejlesztésre, terápiára (pl.: zeneterápia, mozgásterápia, grafomotoros fejlesztés)
- kapcsolatot tart az igazgatóval
- konzultál a logopédussal, a fejlesztőpedagógussal
- az óvodapedagógusok munkáját tanácsadással, konzultációval segíti
- kapcsolat tart a szülőkkel.

A logopédus feladatai:

- a gyermek beszédállapotát felméri
- ha az értelmi fogyatékoság mellé beszédhiba, vagy beszédfogyatékoság is társul a gyermek logopédiai terápiáját végzi
- konzultál, kapcsolatot tart az igazgatóval, óvodapedagógusokkal, gyógypedagógussal, a fejlesztőpedagógussal
- a szülőket tájékoztatja, segíti.

A fejlesztőpedagógus feladatai:

- az értelmi fogyatékos gyermek mozgáskoordinációjának fejlesztését, mozgásterápiáját végzi
- szükség esetén grafomotoros fejlesztést biztosít
- a gyógypedagógus javaslata szerint szükség esetén egyéb kiegészítő képességfejlesztést biztosít az általa javasolt módszerekkel, eljárásokkal
- kapcsolatot tart az igazgatóval
- konzultál a gyógypedagógussal, logopédussal, óvodapedagógusokkal, igazgatóval
- a fejlesztő dokumentumokat vezeti (fejlesztési napló).

Az óvodapedagógus feladatai:

- alkalmazza a gyógypedagógus által javasolt módszereket, eljárásokat, differenciál a feladatadásban a tevékenységek során
- közvetíti a gyermek értelmi szintjének megfelelő mennyiségű és minőségű ismereteket
- differenciál a feladatadásban, az alkalmazott módszerekben és eszközökben
- a gyermek sajátos igényéhez igazodó instrukciókat ad, szükség esetén többször ismételi, magyaráz
- segítséget ad a szokások kialakításához, többszöri, ismétlődő gyakorlást biztosít, megerősít
- változatos, sokoldalú tapasztalatszerzési lehetőségeket biztosít
- sokoldalúan szemléltet

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

- fejleszti a játéktevékenységet a szükséges irányítás, ötletek adása, példaadás, együttjátás útján
- fejleszti a szándékos figyelmet, emlékezetet, gondolkodást tapasztalati úton
- törekszik a kudarcot okozó helyzetek elkerülésére
- a gyermekek fejlődéséről szóló dokumentumokat vezeti (fejlődési lap)
- konzultál a szakemberekkel.

Az óvodáskor végére várható fejlődés:

- a gyermek az óvodai közösségbe a lehetőségekhez képest beilleszkedik
- elfogadja, alkalmazza az óvodai szokásrendet
- pszichikus funkciói önmagához képest fejlődnek

D.) Pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartászavarral) küzdő gyermekek integrált nevelése

A sajátos nevelési igényű gyerekek e csoportját a különböző súlyosságú és komplexitású az ismeretelsajátítást, a tanulást, az önirányítás képességeinek fejlődését nehezítő – részképeség-zavarok, vagy azok halmozott előfordulása jellemzi.

A kognitív, az emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése a sikeres beilleszkedést, az iskolába lépésre való felkészülési folyamatot késleltetheti.

Az óvodai nevelés és fejlesztés során kiemelt feladat: a gyermek szakértői bizottsági véleményében foglaltakra alapozva a részképeség-zavarok egyéni fejlesztési terv szerinti korrekciója és kompenzálása tudományosan megalapozott szakmai módszerek alkalmazásával. A fejlesztés szakmai teamben, és a szülő aktív bevonásával történjen. További feladat megelőzni a teljesítménykudarckokra épülő másodlagos zavarok, inadaptív viselkedés kialakulását, és megalapozni az eredményes iskolai előmenetelhez szükséges készségeket.

A pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartászavarral) küzdő gyermekek a Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottság diagnosztizálja. Fejlesztő foglalkoztatása az óvodában történik utazó gyógypedagógus által.

A tünetek súlyosságától függően mindkét esetben pszichológiai, pszichiátriai segítségadásra, viselkedésterápiára lehet szükség.

Célunk:

- hogy a pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartászavarral) küzdő gyermek az óvodai élet alapvető szokásait, szabályait megismerje, elfogadja, és lehetőség szerint megpróbálja alkalmazni
- személyisége, magatartása pozitív irányba formálódjon, lehetőséget kapjon pozitív élmények, sikerek átélésére
- fejlődjön úgy motoros, mint pszichés- kognitív-szociális téren egyaránt.

A gyógypedagógus feladatai

- a gyermek speciális fejlesztése a Szakértői Bizottság diagnózisa alapján
- a szakértői véleményben meghatározott fejlesztési területek figyelembevételével egyéni fejlesztési terv készítése
- kapcsolattartás a gyermekkel foglalkozó pszichológussal, pszichiáterrel, az általuk

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

- javasolt módszerek alkalmazása, tanácsaik figyelembevétele
- konzultáció, kapcsolattartás az igazgatóval, óvodapszichológussal, logopédussal, fejlesztő pedagógussal
- az óvodapedagógusok nevelő munkájának segítése
- a szülők tájékoztatása, segítése a gyermek nevelését, fejlődést illetően, segítségnyújtás az iskolaválasztásban
- Az SNI-s gyermeknél a gyógypedagógussal összehangoltan szükség esetén mozgásfejlesztés, mozgásterápia végzése
- mérések, kontrollmérések elkészítése
- kapcsolattartás a XVI. kerületi Szakszolgálattal, Szakértői Bizottságokkal.
- konzultáció az óvodapedagógusokkal, igazgatóval, pszichológussal, utazó gyógypedagógussal, logopédussal
- kapcsolattartás a szülőkkel, tájékoztatás, tanácsadás
- fejlesztési dokumentumok vezetése
- statisztikák elkészítése

Az óvodapedagógus feladatai:

- empátikus, toleráns, ugyanakkor határozott, következetes nevelői magatartást tanúsít
- a gyermek számára belátható és teljesíthető szabályrendszert alakít ki, indokolt és egyértelmű szabályt közvetít
- következetes és egyéni bánásmódot alkalmaz (azonnali és gyakori visszajelzés a gyermek viselkedéséről, a kívánt viselkedésforma azonnali megerősítése, sok dicséret, kevés kritika)
- vegye figyelembe, hogy a tanulási, magatartási zavar tüneteivel bíró gyermek az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jeleit mutathatja:
  - általában érzékenyebbek a meteorológiai változásokra,
  - fáradékonyabbak az átlagnál, nehezen tűrik a zajokat, nehezen viselik el a várakozási feszültséget
  - gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, egyedüllétre,
  - fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat
- tanácsot ad, együttműködik a szülőkkel
- konzultál a szakemberekkel.

Az óvodapszichológus feladatai

- Segíti az óvodapedagógusok és fejlesztő szakemberek munkáját
- megfigyeli a gyermekeket az óvodai csoportban
- tanácsaival segíti az óvodapedagógusokat, különösen a beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek esetében
- fogadó órákat tart a szülőknek, tanácsaival segíti őket
- konzultál az óvodapedagógusokkal, igazgatóval, logopédussal, fejlesztő pedagógussal, gyógypedagógussal,
- részt vesz a fejlesztő-team esetmegbeszélésein

Az óvodáskor végére várható fejlődés:

- a gyermek elfogadja és megpróbálja alkalmazni az óvodai élet alapvető szabályait
- megpróbál bekapcsolódni, részt venni a különféle tevékenységekben

- viselkedéskontrolljában, figyelmi állapotában pozitív irányú változás tapasztalható
- az alap kultúrtechnikák elsajátításához szükséges pszichikus funkciói, részképességei fejlődnek.

14. Az óvodai élet megszervezésének elvei

Óvodánk 8+2+7+4 csoporttal, összevontan működő intézmény.

A Baross utca 141. szám alatti székhely Óvoda 8 csoportnak ad helyet.

A Bercsényi utcai telephelyen 2 csoport található.

A Varázskorona 1. telephelyen 7, míg a Varázskorona 2. telephelyen 4 csoport működik.

A területileg egymástól távol eső óvodákba érkező gyermekek más és más szociokulturális környezetből kerülnek hozzánk.

Az intézmény valamennyi épületére jellemző a nyílt, őszinte, szeretetteljes légkör, igyekszünk nyugodt feltételeket biztosítani a gyermekek szomatikus, kognitív és emocionális fejlődéséhez. Sok esetben ez az alapja a szülők óvodaválasztásának, hiszen véleményük tükrözi, hogy őszintének, segítőkésznek tartják az intézmény pedagógusait, jó véleménnyel vannak a pedagógiai asszisztensek, a dajkák, a gondnokok és az intézményi titkárok munkájáról is.

Mindig jó érzéssel hallottuk a tőlünk kikerülő gyermekekről a véleményeket, hiszen megállják helyüket a következő életszakaszban, az új környezetben is. Ők maguk is visszajárnak hozzánk, hírül hozva eredményeiket, beszámolnak élményeikről. Szeretnénk munkánkat a jövőben is olyan jól és hatékonyan végezni, hogy büszkék lehessünk elért eredményeinkre, sikereinkre.

14.1. Személyi feltételek

A feladatellátáshoz biztosított státuszok száma: 81 fő

Munkakörönkénti és épületenkénti megoszlásukat az alábbi táblázat tartalmazza:

		Székhely	Bercsényi	Varázskorona 1.	Varázskorona 2.	Összesen
Igazgató	1					1
Óvodapedagógus		16	4	14	8	42
Fejlesztőpedagógus	1					1
Óvodapszichológus	1					1
Intézményi titkár	2					2
Pedagógiai asszisztens		3	1	2	1	7
Dajka		8	2	7	4	21
Konyhás		1	1	1	1	4
Technikai		1		1		2
Összesen	5	29	8	25	14	81

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

Az óvodai nevelés kulcsszereplője az óvodapedagógus. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus modell, mintát jelent a gyermek számára, személyisége az elfogadó és segítő, támogató attitűdön alapszik. A köznevelés közszolgálat, az óvodapedagógus közfeladatot lát el, munkája közszolgálat.

Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.

A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködését igényli

A nemzetiséghez tartozó gyermekeket is nevelünk, ezért az óvodában a dolgozók feladatai közé tartozik, hogy megvalósítsák a nemzetiségi óvodai nevelés célkitűzéseit is.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeit is nevelő óvodánkban a dolgozóknak feladatuk, hogy lehetőséget teremtsenek, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

A német nemzetiségi csoportban egy német nemzetiségi óvodapedagógusi diplomával rendelkező óvodapedagógus dolgozik heti váltott műszakban a felsőfokú óvodapedagógusi diplomával rendelkező váltótársával.

A német nemzetiségi csoportban a dolgozóknak feladata, hogy lehetőséget teremtsenek arra, hogy a gyermekek megismerjék nemzetiségi kultúrát, anyanyelvet. A kétnyelvű csoportba 3 éves kortól kerülnek felvételre a gyermekek. A csoport osztatlan csoportként működik.

A szakmai színvonal megőrzése, valamint a kitűzött céljaink elérése érdekében kiemelt feladataink közé tartozik a dolgozók pozitív tulajdonságainak megerősítése, az önképzés, továbbképzés iránti igényük folyamatos ében tartása. Az óvodapedagógusok tulajdonságai között a jól képzettség, következetesség, kiegyensúlyozottság, határozottság, a tapintat kiemelt jelentőséggel bírnak. Munkájukat az érdeklődés, vállalkozás, korszerűsítés, intenzív továbbfejlesztés iránti igény és innováció jellemzi. A pedagógusok továbbképzését érdeklődési körük alapján részben önkéntes alapon, részben irányított módon, nevelőtestületi konszenzus alapján szervezzük, természetesen szem előtt tartva a közösen készített Pedagógiai Programunknak való megfelelést, a minőségfejlesztést, valamint a jogszabályi változásokat.

A fenntartó, valamint a törvény által meghatározott egyéb feladatok bővítésével a különleges bánásmódot igénylő, a nemzetiségi, és a migráns gyermekek ellátása speciális szakértelmet kíván, ezért a továbbképzési tervek, valamint a humán erőforrás fejlesztése során ezeket is figyelembe kell venni.

A nevelőmunkát segítő munkatársak feladatainak célirányos elosztása a nevelőmunka eredményességét fokozza. A pedagógiai asszisztensek és dajkák képzettsége és tapasztalataik biztosítják, hogy az óvodapedagógusokkal kialakított szokásrend alapján, a gyermekcsoport életében tevékenyen részt vegyenek, a szoros együttműködés érdekében rendszeres megbeszéléseket tartunk együttes részvételükkel.

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

Az óvoda vezetésében négy igazgatóhelyettes vesz részt. Az önálló, felelősségteljes, színvonalas munkához szükséges feltételek biztosítottak.

Az óvoda jó hírét a pedagógiai munkát hivatásának tekintő óvodapedagógusoknak és az ő munkájukat közvetlenül segítő pedagógiai asszisztenseknek és dajkáknak köszönheti. 3 – 7 éves korban a viselkedésminták követése még nagyon erős, ezért a velük foglalkozó felnőttek kommunikációja, metakommunikációja döntően hat a gyermekek életére. A környezetükben tapasztalt jelenségek, érzelmek, indulatok, emberi kapcsolatteremtések fejleszthetők, vagy gátolhatják személyiségük alakulását. A szakmai színvonal megőrzése, valamint kitűzött céljaink elérése érdekében kiemelt feladataink közé tartozik a dolgozók pozitív tulajdonságainak megerősítése, az önképzés, továbbképzés iránti igényük folyamatos ébren tartása.

Az óvodapedagógusok heti váltásban dolgoznak.

A Fejlesztő Team külső és belső szakmai munkatársai a munkakörnek megfelelő szakképesítéssel, illetve szakvizsgával rendelkeznek, elhivatottságuk, szakmai tudásuk révén hatékonyan segítik a gyermekek fejlődését, egyéni képességeinek alakulását, fejlesztését, felzárkóztatásukat. Konzultációk formájában az óvodapedagógusok fejlesztő munkáját szakmai tanácsaikkal segítik.

Az óvónői párok kialakításának szempontjai:

- ✍ Lehetőleg az óvodába lépéstől – iskolába lépésig azonos pár nevelje a gyermekeket.
- ✍ A pár személyiségjegyei, képességei, szakmai elhivatottsága, azonos elvárásai, nevelői hitvallása lehetőleg szinkronban legyenek.
- ✍ Elfogadják egymást, tudjanak hatékonyan egymással dolgozni.
- ✍ A gyermekek mindenekfelett álló érdekét képviselve, a gyermeki jogokat tiszteletben tartva alakítsák pedagógiai tevékenységüket.

Az óvoda teljes nyitva tartása alatt, nevelési időben óvodapedagógusok foglalkoznak a gyermekekkel (lásd. SZMSZ). Lehetőséget biztosítunk a gyermekek célirányos differenciált képességfejlesztésére, a felzárkóztatásra, tehetséggondozásra. Kiemelt figyelmet fordítunk az esélyegyenlőség biztosítására, különös tekintettel az SNI-s, BTMN-es, HHH-s és HH-s gyermekek nevelésére, fejlesztésére, a hátrányok kompenzálására. A nevelőmunka aktív résztvevői a pedagógiai asszisztensek mellett a dajkák is. Az óvodapedagógusok szakmai munkáját a FEJLESZTŐ TEAM hatékonyan segíti

Az óvodapedagógusok a színvonalasabb, hatékonyabb és eredményesebb pedagógiai munka érdekében különféle továbbképzéseken vettek, illetve vesznek részt.

A továbbképzéseken szerzett ismeretek jól kapcsolódnak a helyi pedagógiai elképzelésekhez. Programunk hatékonyabb megvalósítása érdekében biztosítva az óvoda egységes nevelési koncepcióját, a jövőben az óvodapedagógusok a következő területeken képezzék magukat:

- ✍ a különleges bánásmódot igénylő gyermekek nevelése, fejlesztése
- ✍ a PP módszertani ismeretekre vonatkozó szakmai színvonal emelése
- ✍ gyermekvédelmi ismeretek bővítése, különös tekintettel az SNI-s, HHH-s és HH-s gyermekekre, az Esélyegyenlőségi Programmal összhangban,
- ✍ óvoda-iskola átmenet,
- ✍ projektpedagógia

14.2. Tárgyi feltételek

Az óvodának rendelkeznie kell a pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. Az óvoda épületét, udvarát, kertjét, berendezését oly módon kell kialakítani, fejleszteni, hogy a gyermekek biztonságát, kényelmét szolgálja, megfeleljen testméreteiknek, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését. A gyermekek óvodai életének színterei legyenek otthonosak, barátságosak játékokra motiválók, amelyek alakításában a gyermekek adott szükségletük, tevékenységük szerint vesznek részt. Tegye lehetővé mozgás- és játéki igényük kielégítését, és a gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, lehetőleg természetes anyagokkal vegye körül. A gyermekek által használt játékokat, eszközöket számukra is hozzáférhető módon és biztonságukra figyelemmel kell elhelyezni. Az óvoda egyidejűleg biztosítson megfelelő munkakörnyezetet az óvodai munkatársaknak, teremtsenek lehetőséget a szülők fogadására.

A négy épület tárgyi felszereltsége közel azonos. A foglalkozási eszközök kellő mennyiségben és minőségben állnak rendelkezésünkre. A csoportszobák, öltözők bútorait, textíliáit folyamatosan cseréljük, pótoljuk. A gyermekeknek kellő számú és minőségű játékeszköz szolgálja minden irányú fejlődését. Az egészséges életmódra nevelésénél fontos feladatunk az egészséges környezet biztosítása. Az óvoda helyiségeiben törekszünk a helyes világítás, megfelelő szellőztetés, megfelelő méretű, lehetőleg természetes anyagból készült berendezési tárgyak biztosítására.

Az óvoda négy épületéhez tartozó udvarok mérete, adottságai eltérőek.

14.3. Az óvodai élet megszervezése

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos tevékenységek tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

Az óvodai élet megszervezése során törekedni kell a személyes interakciókra, élőszavas mese és közösségi játékélmény biztosításával.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz, fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermekek egyéni terhelhetőségéhez igazodó-amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett-iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket a tanköteles korukat megelőző nevelési évben járónak kell tekinteni.

A gyermekek fejlődésének a nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek, és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység érdekében.

A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésekor nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

Napirend

A napirend kialakításánál az alábbi szempontokat vesszük figyelembe:

A gyermekek

- életkorát, fejlettségi szintjét;
- igényeit, egyéni szükségleteit,
- érdeklődését, kíváncsiságát, terhelhetőségét,
- érzelmi állapotukat.

A napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi, amely igazodik a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, a játék kitüntetett szerepe.

A tevékenységek tervezését a három étkezési időponthoz igazítjuk, lehetőleg 2,5 - 3 órát biztosítunk az étkezések között.

A pihenés tervezésekor figyelembe vesszük a gyermekek alvásigényét.

14 óráig minden gyermek számára biztosítjuk a nyugodt pihenést (kötelezően), ezután lehetőségeink szerint egyéni eltérő igényüknek megfelelően tevékenykedhetnek.

A gyermekek érdekében szeretnénk elérni, hogy a szülők vegyék figyelembe az óvoda napirendjét.

Lehetőleg úgy érkezzenek a gyermekek, hogy ne maradjanak ki a reggeli közös játékból, illetve a kötött testnevelés foglalkozásból.

A napirend kialakításánál együttműködünk a gyermekek fejlesztésében közreműködő szakemberekkel.

A napirend igazodik a gyermek egyéni igényeihez, a különböző tevékenységekhez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre.

A rendszeresség és ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyerekeknek.

Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak kiemelt szerepe van, melynek során az óvodapedagógus nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást, nevelést segítő munkatársakkal.

Gyülekezés, játék, egyéb szabadon választott tevékenység az összevont csoportban	6 ⁰⁰ – 7 ⁰⁰ ill- 7 ³⁰
Játék, szabadon választott tevékenység, kezdeményezés, mozgás, étkezés előkészítés, reggeli. Folyamatos reggeli (kivéve: a kötött testnevelés foglalkozás esetében)	7 ⁰⁰ - 9 ³⁰ ill. 7 ³⁰ -tól
Játék, szabadon választott tevékenység, egyéni differenciált fejlesztés, a tanulás témaköreinek feldolgozása – játékos tevékenységek – tanulási tapasztalatok, kezdeményezés, foglalkozás, átöltözés az udvari játékhoz – mozgáshoz, (tankötelesek úszás oktatásához) ebéd előtti előkészületek, testápolás, ebéd	9 ³⁰ -12 ³⁰ illetve 13 ⁰⁰
Pihenés előtti előkészületek, testápolás pihenés (a gyermekek életkorától, alvásigényétől függően)	12 ³⁰ – 13 ⁰⁰ 13 ⁰⁰ – 14 ⁰⁰ illetve 15 ³⁰ -ig
Uzsonna előtti előkészületek: testápolás, uzsonna, játék, szabadon választott tevékenység, egyéni differenciált fejlesztés	14 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰ illetve 15 ³⁰ -tól
Játék, szabadon választott tevékenység hazamenetelig az összevont csoportban	17 ⁰⁰ – 18 ⁰⁰

Hetirend tervezése

- ✗ A kisebbeknek lehetőség szerint egy vagy kettő, a nagyobbaknak két kötött testnevelés foglalkozás hetente.
- ✗ Az ismeretszerzés témaköreinek feldolgozása a hét folyamán kötött vagy kötetlen formában (komplexitásra törekvés) valósul meg.

Figyelembe vesszük a fejlesztésben közreműködő belső (fejlesztőpedagógus, mozgásfejlesztő szakember, egyéb fejlesztésben résztvevő szakemberek;) külső szakemberek (logopédus, óvodapszichológus, utazó gyógypedagógus) egyéni, differenciált fejlesztő foglalkozásait.

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző, jogszabályban meghatározott dokumentumok szolgálják.

15. GYERMEKVÉDELEM

A nevelőmunkánkban kiemelt hangsúlyt kap a gyermekvédelem, ezen belül a hátrányos helyzetű, illetve a veszélyeztetett gyermekekkel való foglalkozás, a káros hatások megelőzése, ellensúlyozása, illetve megszüntetése.

Gyermekevédelmi munkánkat az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról, valamint a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC tv. ránk vonatkozó paragrafusai alapján, valamint az Esélyegyenlőségi Program szerint végezzük.

Az óvodai gyermekvédelem célja:

A gyermeki jogokat szem előtt tartva a pedagógia eszközeivel a veszélyeztetettség és a hátrányból származó problémák megszüntetésével, csökkentésével az esélyegyenlőség megteremtése, *különös figyelemmel a HHH-s- és HH-s gyermekek esetében.*

Az intézmény ellátja:

- a gyermek és ifjúságvédelmi feladatokat a törvényi előírásnak megfelelően és az adatvédelmi szabály szerint jár el, illetve a személyiségi jogok tiszteletben tartásával felderíti a gyermekek fejlődését veszélyeztető okokat
- törekszik a megelőzésre és a problémák ellensúlyozására és ok szerinti megszüntetésére
- adatszolgáltatást, kapcsolattartást.

Az igazgató felelős:

- gyermek és ifjúságvédelmi feladatok maradéktalan ellátásáért, a szükség szerint történő intézkedések megtételéért.

Feladatai:

- gyermek és ifjúságvédelmi feladatok megszervezése,
- együttműködés és kapcsolattartás a Gyermekjóléti Szolgálattal, valamint a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal,

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

- a dokumentációk figyelemmel kísérése,
- a gyermekvédelmi feladatok ellenőrzése,
- adatszolgáltatás - tájékoztatás,
- intézkedés.

A gyermekvédelmi megbízott feladatai:

- ✍ **figyelemmel kíséri** a jogszabályváltozásokat, az abból adódó feladatokat,
- ✍ tájékoztatási kötelezettséggel **tartozik** az intézmény vezetőjének,
- ✍ tájékoztatást ad a nevelőtestület felé,
- ✍ havonta egy alkalommal, illetve szükség szerint a szülők igénye alapján fogadó órát tart,
- ✍ a pedagógusok vagy a szülők jelzésére, valamint szükség szerint felkeresi a családot a hátrányos és veszélyeztető tényezők megismerése érdekében,
- ✍ **részt vesz** a gyermekvédelmi munkával kapcsolatos értekezleteken, előadásokon és az itt szerzett információkról **tájékoztatást ad**,
- ✍ szükség szerint esetmegbeszélést kezdeményez a gyermek további fejlődése érdekében: pedagógusaival, logopédussal, fejlesztő pedagógussal, pszichológussal, illetve a Gyermekjóléti Szolgálat képviselőjével,
- ✍ gyermekbántalmazás vélelme, vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető, veszélyeztető tényező megléte esetén **értesíti** a Gyermekjóléti Szolgálatot,
- ✍ segítségnyújtás (a veszélyeztetettség megszüntetésében való részvétel),
- ✍ a különböző esetekről belső dokumentációt készít,
- ✍ az anyagilag nehéz helyzetben lévő családok segítését **kezdeményezi**,
- ✍ az intézményben a szülők által jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények címét, telefonszámát (Gyermekjóléti Szolgálat, XVI. ker. Szakszolgálat, Napraforgó Családsegítő Központ) lásd: SzMSz.

Az óvodapedagógus feladatai:

- ✍ a családdal való jó kapcsolat kialakítása,
- ✍ a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése,
- ✍ a gyermek veszélyeztetettségének felismerése,
- ✍ segítségnyújtás,
- ✍ a szülők meggyőzése arról, hogy vegyék igénybe a logopédus, a fejlesztőpedagógus, és az óvodapszichológus segítségét,
- ✍ a gyermekvédelmi felelőssel együtt fogadó órát tart, szükség esetén családlátogatást kezdeményez,
- ✍ a gyermekvédelmi problémát köteles az igazgató, a gyermekvédelmi megbízott felé jelezni,
- ✍ javaslatot tesz a szükséges intézkedésre,
- ✍ a gyermekvédelemi észrevételeket, tapasztalatokat dokumentálja a gyermek fejlődési lapján.

Sikerkritérium:

- ✍ a szülők bizalommal fordulnak problémáikkal felénk,
- ✍ megértéssel fogadják javaslatainkat, pedagógiai tanácsainkat,
- ✍ az együttnevelés eredményeként mérséklődik, vagy megszűnik a gyermek hátrányos, veszélyeztetett helyzete.

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

A veszélyeztetettség a gyermek testi, lelki állapotára vonatkozik, ami meggátolja a gyermek egészséges fejlődését és ezzel a nevelés addigi és további eredményei bizonytalanná válnak.

Hátrányos helyzetűek azok a gyermekek, akiknek az alapvető szükséglet kielégítési lehetőségei korlátozottak. Családja az átlaghoz képest negatív eltérést mutat, elsősorban szociális téren (alacsony jövedelem, rossz lakáskörülmények).

A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek és családjaik felderítése nagy részben a csoportos óvónők feladata, de jelzéseiket a gyermekvédelmi felelős koordinálja. Ez a munka nagy odafigyelést, együttműködést, teljes odaadást, segíteni akarást követel meg. Intézményünk gyermekvédelmi munkáját még hatékonyabbá teszi a Gyermekjóléti Szolgálattal kötött koordinációs megállapodás, melynek értelmében az intézmény családgondozója rendszeres konzultációkkal segíti az óvodai gyermekvédelmi munkát.

Mindenfajta gyermekvédelmi munka célja a károsodás elkerülése. Fontos, hogy minden területen segítsük a szülőket és együttműködünk a gyermekvédelemmel foglalkozó szakszolgálatokkal.

A gyermekek fejlődését nyomon követő személyiséglapok segítenek abban, hogy évek múlva is követhető legyen a gyermekek fejlődési üteme a különböző területeken.

Sikerkritériumaink:

A szülő és pedagógus jó kapcsolata, valamint, hogy gyermekeink szeretnek óvodánkba járni. A szülők érzik, hogy gondjaikkal, bátran fordulhatnak hozzánk, lehetőségeinkhez mérten segítünk azok megoldásában.

Rohanó világunkban már munkánk sikereként éljük meg azt is, ha „meglátjuk, meghalljuk és megbeszéljük” a problémákat.

15.1 Esélyegyenlőség – gyermekvédelem

Továbbra is kiemelt feladatunk az esélyegyenlőség biztosítása. Minden gyermek számára biztosítani kell azt az optimális lehetőséget, mely előnyösen befolyásolja állapotukat, helyzetüket.

Továbbra is lényeges szempont a HHH-s és HH-s gyermekek hátrányainak csökkentése, illetve megszüntetésére való törekvés, a helyzetükből eredő problémák kompenzálása az intézmény Esélyegyenlőségi Programjában kitűzött feladatok maradéktalan végrehajtásával.

Az intézmény vállalja, hogy

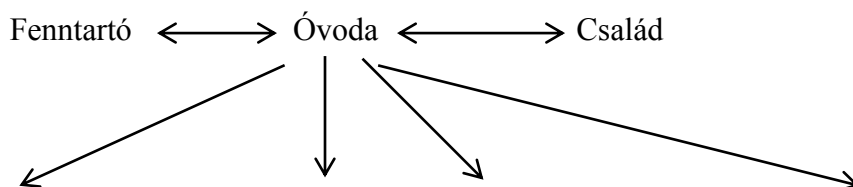
- ✍ biztosítja a Köznevelési Esélyegyenlőségi Programban rávonatkozó intézkedések megvalósítását.
- ✍ Közreműködik az intézkedési terv eredményes megvalósításában, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének előmozdítása érdekében. Értékeli, visszacsatolja és beépíti az intézkedési terv ellenőrzése során szerzett információkat.
- ✍ Garantáljuk a nevelőtestület tagjainak folyamatos továbbképzését az érintett területeken, a pedagógusok felkészítését az intézkedési tervben végrehajtandó feladatokra.
- ✍ Biztosítjuk, hogy köznevelési szakértők és szaktanácsadók megvizsgálhassák, hogy minden, az esélyegyenlőségi szempontból fontos meghatározó dokumentumba és iránymutatásba beépüljenek és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó kötelezettségek.

16. Az óvoda kapcsolatrendszere

Kapcsolataink rendszere

Társintézmények	Nevelést segítő	Közművelődési intézmények	Német Nemzetiségi Önkormányzat
<ul style="list-style-type: none"> • Óvodák • Bölcsődék • Iskolák	<ul style="list-style-type: none"> • Logopédusok • Gyógypedagógusok • Napraforgó Családsegítő központ és Gyermekjóléti Szolgálat • XVI.ker. Szakszolgálat • Szakértői Bizottságok • Orvos, védőnő	<ul style="list-style-type: none"> • Könyvtárak • Múzeumok • Színházak	

Család-óvoda kapcsolat

Célunk a gyermekek fejlődése érdekében a családdal való hatékony együttműködésre törekvés.

Feladataink:

- ☐ A családok helyzetének, sajátosságainak, szokásainak, kultúrájának megismerése.
- ☐ szülők igényének megismerése, felmérése,
- ☐ a családi nevelés megismerése,
- ☐ a PP megismertetése (nevelési alapelvek, célok, feladatok, szolgáltatások, stb.)
- ☐ a szülők, mint „partnerek” bevonása az óvoda életébe,
- ☐ információ biztosítása a szülők felé,
- ☐ pedagógiai segítségnyújtás (nevelési témákban, egyéni problémákban, a családot érintő egyéb kérdésekben),
- ☐ az együttműködés kibontakoztatása, fejlesztése,
- ☐ intervenció, a családhoz illesztett segítségnyújtás.

Sikerkritérium:

- ☐ a szülők elégedettek az óvodai neveléssel, szervezett programokkal, szolgáltatások szintjével,
- ☐ a nevelőtestület és a többi óvodai dolgozó munkájával.

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

Együttműködés formái

Szülői értekezlet

Célja, hogy a szülők – általunk történő tájékoztatás révén – kellő információval rendelkezzenek az óvodáról, a csoportról, a különféle nevelési témákról segítséget nyújtva a csoportot érintő aktuális kérdésekben.

Az óvodapedagógus feladatai:

A szülők tájékoztatása az alábbi témákban:

- a gyermekek jogainak megismertetése a KT. szerint
- a szülők jogainak és kötelességeinek megismertetése a KT. szerint
- a pedagógus jogai és felelőssége a KT. szerinti
- a PP megismertetése
  - pedagógiai elvei, céljai,
  - nevelési területei, tevékenységformái,
  - szolgáltatások szervezése, stb.
- a Házi rend megismertetése
- az SZMSZ szülőkre vonatkozó jogszabályainak megismerése
- nevelési témákról szóló tájékoztatás (a csoport összetétele és az aktualitások figyelembevételével)
- a szülők bevonása a csoport életébe
  - óvodai hagyományokba,
  - ünnepekbe, rendezvényekbe,
  - munka- és játszódélutánokba,
  - kirándulásokba, óvodán kívüli egyéb programokba.

Sikerkritérium:

- ☞ a szülők érdeklődéssel rendszeresen vesznek részt a szülői értekezleteken
- ☞ aktívan bekapcsolódnak a csoport életébe
- ☞ tevékenyen részt vesznek a különféle programokban.

Fogadó óra

Célja:

- A szülő tájékoztatása saját gyermekének fejlettségi szintjéről, a gyerekekkel kapcsolatos nevelési problémáinkról
- Segítségnyújtás a szülőknek
- Olyan bizalomra alapuló kapcsolat kiépítése, hogy a szülő is bátran kérhesse a fogadóóra lehetőségét

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az óvónő felkészülten tartsa meg a fogadóórát
- A feltárt nevelési problémákat tényekkel tudja alátámasztani, és kezelje bizalmasan
- A szülők kérdéseire szakmailag megalapozott választ adjon
- Készítsen feljegyzést az elhangzottakról, melyet mind a szülő mind az óvónő írjon alá

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

Sikerkritérium:

- Teljes körű tájékozottság a csoport életéről, az óvodai életéről
- Minden szülő kellő időben kapjon a saját gyermekéről tényeken alapuló, objektív tájékoztatást

Családlátogatás

Célja:

Az óvodapedagógus megismerve a gyermeket közvetlen környezetében, tájékozódik a család nevelési elveiről, szokásairól, értékrendjéről, szükség esetén segítséget nyújtva a rászoruló családoknak.

Az óvodapedagógus feladatai:

- ☐ családi környezet, nevelési módszereinek megismerése,
- ☐ veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek felkutatása,
- ☐ szükség szerinti segítségnyújtás a család részére
- ☐ szükség esetén intézkedés megtétele
- ☐ 3 éves gyermeknél november 30-ig, illetve minden új gyermeknél legalább egyszer, de szükség esetén a gyermekvédelmi megbízottal együtt a problémától függően,
- ☐ a családlátogatás dokumentálása.

(Amennyiben a szülő elzárkózik írásos nyilatkozatot kell kérni!)

Sikerkritérium:

A gyermek óvodába járásának ideje alatt legalább egy családlátogatás létrejön, az óvodások számának 60%- nál.

Nyílt nap

Célja:

A szülők megismerjék az óvoda nevelő munkáját a gyermekek – és felnőttek ill. a gyermekek egymásközi kapcsolatát és a különféle tevékenységekben való részvételüket, az óvoda szokás- és szabályrendszerét.

Az óvodapedagógus feladata:

- ☐ felkészülés a nyílt napra, a feltételek megteremtése, megszervezése,
- ☐ a szülők tájékoztatása,
- ☐ az óvoda nevelő munkájának, szokás – szabályrendszerének megismertetése,
- ☐ különféle tevékenységek megszervezése a napirend tükrében,
- ☐ feltételek biztosítása (idő, hely, eszközök, stb.)
- ☐ lehetőség biztosítása a gyermekek egyéni és differenciált képességfejlesztésére.

Sikerkritérium:

- ✍ a szülők nagy érdeklődéssel vesznek részt a nyílt napon
- ✍ betekintést nyernek a csoport életébe

Kapcsolattartás a XVI. ker. Önkormányzat Polgármesteri Hivatallal

- ☐ Humán Iroda
- ☐ Köznevelési, Kulturális, Ifjúság, Sport és Gyermekvédelmi Bizottság
- ☐ GAMESZ munkatársaival.

Célja:

Az óvoda hatékony működése érdekében a fenntartóval való kölcsönös korrekt együttműködésre törekvés.

Feladat:

- ✍ a meglévő kapcsolatok ápolása, és az együttműködés fejlesztése,
- ✍ feladattól függően új kapcsolatok kialakítása,
- ✍ pontos, időben történő ügyintézés,
- ✍ határidők betartása,
- ✍ beszámolók, statisztikák, tájékoztatás, adatszolgáltatás, jelentés, stb. pontos elkészítése, megküldése,
- ✍ a gazdálkodás egyeztetése,
- ✍ tanügyigazgatási feladatok,
- ✍ a fenntartói ellenőrzésből származó feladatok végrehajtása,
- ✍ az óvoda működését meghatározó egyéb feladatok megvalósítása.

Sikerkritérium:

Az óvoda törvényességi, szakmai és gazdasági szempontból jól működik.

Logopédus

Célja:

Beszédhibák szűrése, korrekciója.

Feladata:

- ☐ beszédhibák kiszűrése, ok szerinti kezelése
- ☐ dyslexia prevenció
- ☐ konzultáció az óvodapedagógusokkal, a fejlesztő szakemberekkel,
- ☐ tanácsadás, javaslat a szülők felé, szükséges intézkedés, további fejlesztési lehetőségek biztosítása.

Az együttműködés formái:

- ☐ Nagycsoportosok év eleji szűrése
- ☐ Egyéni, mikrocsoportos foglalkozások
- ☐ Esetmegbeszélések
- ☐ Fogadó órán, szülői értekezleten való részvétel
- ☐ Nevelőtestületi értekezleten való részvétel.

Sikerkritérium:

A beszédhibák részben vagy teljes mértékben megszűnnek.

Gyógypedagógus hálózat

Lásd. a „A különleges bánásmódot igénylő gyermekek integrált nevelése” című fejezetben

XVI. kerületi Szakszolgálat

Célja:

Segítségnyújtás a problémahelyzetben lévő gyermekek és családok számára, szükség esetén terápia, ill. fejlesztő foglalkozás alkalmazásával.

Az együttműködés formái:

- ☐ „Iskolaérettségi vizsgálatok”
- ☐ Konzultációk
- ☐ Szakemberek meghívása szülői értekezletre, szakmai napra, foglalkozásokra, stb.

Sikerkritérium:

Hatékony együttműködés a szakemberekkel.

Szakértői Bizottságok

Az együttműködés a különleges bánásmódot igénylő gyermekek integrált óvodai nevelése érdekében kiemelt jelentőségű. A tartalmi és formai szempontból jogszabályi előírásoknak megfelelő szakértői vélemények folyamatos figyelemmel kísérése, a kontroll vizsgálatok időpontjainak nyomon követése, időben történő előkészítése telefonon történő egyeztetések, illetve írásos dokumentumok alapján.

Orvos, védőnő

A gyermekek rendszeres egészségügyi felügyeletét ellátja. A gyermekekkel kapcsolatos egészségügyi konzultációra szükség esetén lehetőségünk van.

Évente egy alkalommal fogászati szűrővizsgálaton is részt vesznek óvodásaink.

Az óvoda kapcsolata a Német Nemzetiségi Önkormányzattal

Célja:

A kétnyelvű óvodai csoport működésének segítése.

Feladata: a nemzetiségi önkormányzattal és a nemzetiségi szervezetekkel való folyamatos kapcsolattartás, mely részben hivatalos, együttműködő, támogató jellegű.

A kapcsolattartás formái:

- ☐ Kölcsönös tájékoztatás, egyéni megbeszélések, hagyományápoló munkában segítségnyújtás
- ☐ Az igazgató beszámolója, tájékoztatója
- ☐ Esetleges közös rendezvények, kirándulások

Óvoda – speciális intézmények kapcsolata

Cél: A sajátos nevelési igényű gyermekek integrálásának elősegítése

Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt (bölcsődék és egyéb szociális intézmények), az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat intézményei, gyermekjólét szolgálatok, gyermekotthonok, egészségügyi, illetve közművelődési intézmények) és az óvodai élet után (iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükségletekhez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda legyen nyitott és kezdeményező.

Feladat:

Szoros együttműködés kiépítése napi szinten

Az új módszerek, eszközök megismerése, alkalmazásuk lehetőségei.

Sikerkritérium:

Sajátos nevelési igényű gyermekek minden nap kapják meg a nekik megfelelő speciális fejlesztést.

Szakértői bizottságok bevonása

A sajátos nevelési igényű gyermekek fogadása előtt mindig szeretnénk a bizottságok véleményét kérni az alábbiakban:

- a) Integrálható-e a gyermek normál közösségbe
- b) Milyen speciális szakemberek, módszerek, eszközök szükségesek a fejlesztéshez
- c) Problémáink esetén kihez fordulhatunk (ha helyben nem tudják orvosolni)

Óvoda és a Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti kapcsolat

Törekszünk a külföldi magyar óvodákkal történő szakmai kapcsolat kialakítására.

ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉS

**A Pedagógiai Program érvényességi ideje:
2025.09.01-től visszavonásig**

A program felülvizsgálatára 5 évenként kerül sor.

A módosítás az alábbi indokok alapján lehetséges:

- Jogszályváltozás
- Hálózatbővítés, összevonás, leépítés
- Szervezeti átalakítás
- Nevelőtestület kezdeményezése
- A szülők többségének módosító javaslata

A programmódosítás előterjesztésének feltétele:

- Írásbeli előterjesztés az igazgató felé
- Részletes szóbeli előterjesztés nevelőtestületi értekezleten.

A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala szülői értekezleteken történik, majd a megismerhetőség folyamatos biztosítása céljából az intézmény minden telephelyén, 1 hiteles példány az irodákban hozzáférhető.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Szentmihályi Játszókert Óvoda módosított Pedagógiai Programjának jóváhagyását a megismerés után, a Szülők Közössége támogatja.

A Szentmihályi Játszókert Óvoda nevelőtestülete az intézmény módosított Pedagógiai Programját elfogadást követően jóváhagyásra javasolja.

A Szentmihályi Játszókert Óvoda Pedagógiai Programját az intézményben működő szakmai munkaközösségek véleményezték, és jóváhagyásra javasolják.

Sinka Mihályné
igazgató

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

✉ 1161 Budapest, Baross utca 141.

OM azonosító: 034607

☎/Fax: 405 40 18

E-mail: jatszokert.ovoda@gamesz16.hu

Bercsényi telephely

1161 Bp. Bercsényi u.36.

Tel/fax: 405-57-50

Varázskorona 1. telephely

1161 Bp. Szent Korona u.53-57.

Tel/fax: 405-58-48

Varázskorona 2. telephely

1161 Bp. Szent Korona u.98-100.

Tel: 406-48-04

NYILATKOZAT

A Szentmihályi Játszókert Óvodában működő szakmai munkaközösségek 2025. augusztus 25-én a Pedagógiai Program módosításait véleményezték, és elfogadásra javasolják.

Dsupinné Török Anita

Dsupinné Török Anita
szakmai munkaközösség vezető

Varga Beáta

Varga Beáta
szakmai munkaközösség vezető

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

☒ 1161 Budapest, Baross utca 141.

OM azonosító: 034607

☎/Fax: 405 40 18

E-mail: jatszokert.ovoda@gamesz16.hu

Bercsényi telephely

1161 Bp. Bercsényi u.36.

Tel/fax: 405-57-50

Varázskorona 1. telephely

1161 Bp. Szent Korona u.53-57.

Tel/fax: 405-58-48

Varázskorona 2. telephely

1161 Bp. Szent Korona u.98-100.

Tel: 406-48-04

A Szentmihályi Játzókert Óvoda Pedagógiai Programjában végzett módosítások megismerése után, a Szülők Közössége az alábbi véleményt alakítja ki:

A Szentmihályi Játzókert Óvoda módosított Pedagógiai Programjának jóváhagyását a megismerés után, a Szülők Közössége támogatja.

Kmf.

Rákóczi Boglárka
szülő

Sinka Mihályné
igazgató

Várhegyiné Süveges Anikó
igazgatóhelyettes

SZENTMIHÁLYI JÁTSZÓKERT ÓVODA

☒ 1161 Budapest, Baross utca 141.

OM azonosító: 034607

☎/Fax: 405 40 18

E-mail: jatszokert.ovoda@gamesz16.hu

Bercsényi telephely

Varázskorona 1. telephely

Varázskorona 2. telephely

1161 Bp. Bercsényi u.36.

1161 Bp. Szent Korona u.53-57.

1161 Bp. Szent Korona u.98-100.

Tel/fax: 405-57-50

Tel/fax: 405-58-48

Tel: 406-48-04

KIVONAT

A 2025. augusztus 25-én, a Szentmihályi Játszókert Óvoda Nevelőtestületi értekezletén készült jegyzőkönyvből.

NAPIREND:

Az intézmény módosított Pedagógiai Programjának elfogadása.

HATÁROZAT:

2/2025 (VIII.25.) NT

A Szentmihályi Játszókert Óvoda nevelőtestülete a módosított Pedagógiai Programot elfogadja.

Szavazásra jogosult: 42 fő óvodapedagógus

Szavazás eredménye: 42 egyhangú igen

Kmf.

Sinka Mihály
Sinka Mihályné
igazgató

A kivonat hitelül:

Várhegyiné Süvegés Anikó
Várhegyiné Süvegés Anikó
igazgatóhelyettes

Zsemjonné Kovásznai Zsuzsanna
Zsemjonné Kovásznai Zsuzsanna
óvodapedagógus